

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Ratka Šćekića kao predsjednika vijeća, te sudaca ovog suda Zdenka Posavca i Petra Šakića kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Katarine Krznarić, u kaznenom predmetu protiv optuženog J. K. zbog kaznenog djela iz članka 120.stavak 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 53/91, 39/92, 91/92, 31/93, 35/93, 108/95, 16/96 i 28/96 - dalje u tekstu OKZ RH) i dr., povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu br. K-DO-84/12 od 20.prosinca 2012.godine, nakon rasprave koja je održana dana 03. i 04.veljače, 17.ožujka, 25.travnja, 06.lipnja, 05.rujna i 10.listopada 2016.godine, u nazočnosti zamjenika Županijskog državnoga odvjetnika iz Zagreba Jurice Ilica, optuženog J. K. i branitelja optuženika V. N. odvjetnika iz P., dana 13.listopada 2016.godine objavio je, a dana 10.listopada 2016.godine,

p r e s u d i o j e

optuženi J. K., ...

k r i v j e

što je:

1.) u rujnu 1993. g. tokom vojne akcije „Džep 93“ na području provođenja navedene vojne akcije, za vrijeme trajanja oružanog sukoba Hrvatske vojske i srpskih paravojnih formacija na području Republike Hrvatske, kao zapovjednik Izviđačke satnije 9. Gardijske brigade Hrvatske vojske, imajući time stvarne i formalne ovlasti zapovijedanja i nadzora nad svim pripadnicima navedene postrojbe, te drugim pripadnicima Hrvatske vojske koji su joj bili pridodani, protivno čl. 147. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g., zapovjedio podređenim pripadnicima Hrvatske vojske da vrše paljenje i rušenje kuća na području provođenja vojne akcije "Džep 93", a nakon čega su isti zapalili i eksplozivom rušili kuće na širem području mjesta Lički Čitluk, Počitelj i Njegovan,

d a k l e, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, naredio da se samovoljno uništava u velikim razmjerima imovinu, što nije opravdano vojnim potrebama,

čime je počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratni zločin protiv civilnog stanovništva - opisano i kažnjivo po članku 120.stavak 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 53/91, 39/92, 91/92, 31/93, 35/93, 108/95, 16/96 i 28/96 - dalje u tekstu OKZ RH),

pa se za navedeno kazneno djelo na temelju članka 120.stavak 1. uz primjenu članka 38.točka 2. i čl.39.st.1.toč.1.OKZ RH

o s u d j e

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 3 (tri) GODINE

Na temelju članka 45.stavak 1.OKZ RH, optuženiku se u ovako dosuđenu kaznu zatvora uračunava vrijeme lišenja slobode i vrijeme koje je proveo u istražnom zatvoru od 01.ožujka 2012.g. do 10.listopada 2012.godine.

Na temelju članka 148.stavak 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj: 152/08, 76/09, 80/11, 91/12-odluka Ustavnog suda, 143/12 i 56/13-dalje u tekstu: ZKP/08), optuženik je dužan podmiriti troškove kaznenog postupka iz članka 145.stavak 2. toč.1.ZKP/08,u ukupnom iznosu od 28.076,45 kuna (riječima:dvadesetosam tisuća sedamdesetšest kuna i četrdesetpet lipa), te je dužan podmiriti paušalnu svotu iz članka 145.st.2.toč.6.ZKP/08 u iznosu od 5.000,00 kuna (riječima: pettisućakuna).

Na temelju članka 453.toč.3.ZKP/08 optuženik J. K.

o s l o b a d a s e o p t u ž b e

da bi:

2.) u rujnu 1993.g. tokom vojne akcije "Džep 93" na širem području mjesta Lički Čitluk, za vrijeme trajanja oružanog sukoba Hrvatske vojske i srpskih paravojnih formacija na području Republike Hrvatske, kao zapovjednik Izviđačke satnije 9.Gardijske brigade Hrvatske vojske, imajući stvarne i formalne ovlasti zapovijedanja i nadzora nad svim pripadnicima navedene postrojbe te drugim pripadnicima Hrvatske vojske, koji su joj bili pridodani, protivno odredbama članka 13. Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12.kolovoza 1949.g., nakon što je u bazu Izviđačke satnije 9.Gardijske brigade Hrvatske vojske u Ličkom Čitluku u njegovoj prisutnosti doveden jedan NN zarobljeni pripadnik "Vojske RSK", iako je bio dužan, nije spriječio podređene pripadnike Hrvatske vojske da pucaju u navedenog ratnog zarobljenika i tako ga usmrte, a kada su nakon toga u navedenu bazu Izviđačke satnije 9. Gardijske brigade Hrvatske vojske u dva navrata dovedena još tri NN zarobljena pripadnika "Vojske RSK", iako je zbog gore navedenog događaja, kao i zbog činjenice da su ih njemu podređeni pripadnici Hrvatske vojske u njegovoj prisutnosti i uz njegovo dopuštenje psihički i fizički zlostavljali, bio svjestan da će ih i usmrtiti, iako je to bio dužan, nije iste spriječio da u njegovoj prisutnosti navedene ratne zarobljenike odvedu iz baze i potom ih usmrte, te su tako podređeni mu pripadnici Hrvatske vojske usmrtili ukupno četvoricu NN zarobljenih pripadnika "Vojske RSK",

-dakle, kršeći pravila međunarodnog prava, iako je bio dužan, propustio spriječiti da se ratni zarobljenici ubijaju,

-pa da bi time počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv ratnih zarobljenika – opisano i kažnjivo po članku 122.u svezi čl.28.st.2.OKZ RH.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podiglo je optužnicu pod brojem K-DO-84/12 od 20.prosinca 2012.g. protiv optuženog J. K. zbog kaznenih djela iz članka 120.stavak 1. OKZ RH i članka 122.OKZ RH, s time što je zamjenik ŽDO Zagreb na raspravi dana 03.veljače 2016.g. izmijenio u odnosu na točku 1 optužnice, činjenični i zakonski opis te pravnu kvalifikaciju, stavljajući na teret optuženiku kazneno djelo iz članka 122.u svezi članka 28.stavak 2. OKZ RH, a na raspravi dana 05.rujna 2016.g., zamjenik ŽDO Zagreb, djelomično je izmijenio činjenični opis u odnosu na točku 1 navedene optužnice.

Optuženi J. K., očitujući se o optužbi, izjavio je da se ne smatra krivim za kaznena djela koja mu se stavljaju na teret pod točkama 1. i 2. pročitane i izmijenjene optužnice.

U dokaznom postupku uz suglasnost stranaka pročitana je i pregledana slijedeća dokumentacija: zapovijed za napad Ministarstva obrane RH, glavni stožer HV-a, ZP Gospić zapovjedništvo 9.GMTBR Klasa: 8/93-01/01, Ur.broj: 3178-03-93-218-1 od 07.rujna 1993.g. (list 47-56), popis pripadnika 9. gardijske brigade OS RH tijekom vojne akcije „Medački džep“ RH, Ministarstvo obrane, Služba vojne policije, Odjel kriminalističke vojne policije, Klasa: 215-02/02-01/29, Ur.broj: 512-M5-0303/03-02-18 od 14.10.2002. (list 57-95), popis pripadnika Izviđačke satnije 9. gardijske brigade OS RH tijekom vojne akcije „Medački džep“ RH, Ministarstvo obrane, Služba vojne policije, Odjel kriminalističke vojne policije, Klasa: 215-02/02-01/29, Ur.broj: 512-M5-0303/03-02-29 od 19.10.2002. (list 96-98), zapisnici o vanjskom pregledu 51 mrtvog tijela Zavoda za sudsku medicinu, Medicinskog fakulteta Rijeka od 22. rujna 1993. broj: 09-9-131/93 (list 602-653), zapisnik o vanjskom pregledu i identifikaciji 51 mrtvog tijela Opštinskog suda u Kninu od 27. rujna 1993. (list 654-674), zapisnik o vanjskom pregledu i identifikaciji mrtvih tijela Okružnog suda u Kninu od 04. listopada 1993. (list 680-683), zapisnik o reobdukciji mrtvog tijela Okružnog suda u Kninu od 23. rujna 1993. (list 675-679), izvješće R. W. od 9. svibnja 2000. g. o ljudskim ostacima iskopanim na lokalitetu Gospić GCO1 (list 684-701), obdukcijski izvještaj o ljudskim ostacima iskopanim na lokalitetu Gospić GCO1 spremnik 1 (715-729), obdukcijski izvještaj o ljudskim ostacima iskopanim na lokalitetu Gospić GCO1 spremnik 2 (702-714), zapisnik o očevidu Županijskog suda u Gospiću broj Kir-249/02 od 10. prosinca 2002. (list 54-57 spisa Županijskog suda u Gospiću broj Kir-249/02), zapovijed za napad, klasa: 8/93-01/04, ur. broj: 1043-03/1, obavještajno izvješće i odluka za napad zamjenika zapovjednika ZP Gospić od 06. rujna 1993. godine, (list 905-909), zapovijed za napad s odlukom zapovjednika 9. gmtbr Rijeka, M. N., klasa: 8/93-01/01, ur. broj: 3178-03-93-218-1 od 07. rujna 1993. godine (list 910-919), zapovijed za oslobađanje privremeno okupiranog područja zapovjednika specijalne policije MUP-a RH Ž. S. broj: 511-01-34-S1/93 od 07. rujna 1993. godine sa zemljovidom Antiterorističke jedinice Lučke za područje Čitluk (list 920-931), zapovijed zapovjednika 9 gmtbr Rijeka, M. N., klasa: 8/93-01/05, ur. broj: 3178-01-93-80 od 07. rujna 1993. godine o angažiranju Vojne policije u akciji „Džep 93“ (list 932), izvješće klasa: 81/93-02/01, ur. broj: 1043-27-93-517 od 09. rujna 1993. godine u 17,50 sati (list 936), zapovijed zamjenika zapovjednika ZP Gospić R. A. klasa: 8/93-01-29, ur. broj: 1043-21-93-

23 od 10. rujna 1993. godine o zbrinjavanju žive stoke (list 937), zapovijed zamjenika zapovjednika ZP Gospić R. A. klasa: 8/93-01/29, ur. broj: 1043-20-93/4 od 10. rujna 1993. godine o zbrinjavanju i uklanjanju leševa ubijenih (list 939),,, izvješće o tijeku taktičke operacije „Džep 93“ zamjenika zapovjednika R. A., klasa: 035-01/93-01/6, ur. broj: 1043-03/1-93-19 od 10. rujna 1993. godine (list 941-943), izvanredno izvješće zamjenika zapovjednika R. A., klasa: 81/93-02/01, ur. broj: 1043-27-93-523 od 11. rujna 1993. godine u 16,50 sati o djelovanju neprijateljskog topništva po položajima HV-a na novodostignutoj crti (list 944), izvanredno izvješće zapovjednika Vojne pošte 3086/20, klasa: 81/93-02/02, ur. broj: 3086-02/01-99-91 od 11. rujna 1993. godine o djelovanju neprijatelja i bacanju napalm bombe iz neprijateljskog aviona (list 945), izvanredno izvješće zamjenika zapovjednika R. A., klasa: 8/93-01/29, ur. broj: 1043-20-93-5 od 12. rujna 1993. godine o prikupljanju i uklanjanju leševa neprijatelja (list 946), izvješće dozapovjednika Vojne pošte 3086/20, klasa: 81/93-02/02, ur. broj: 3086-20/01-93-92 od 13. rujna 1993. godine o preletu neprijateljskog aviona i bacanju napalm bombe (list 947), dopis ministra obrane G. Š. broj: 512-01-93-3180 od 15. rujna 1993. godine o upućivanju generalbojnika S. u Gospić radi nadgledanja povlačenja (list 948), dnevno izvješće zamjenika zapovjednika R. A., klasa: 81/93-02/01, ur. broj: 1043-27-93-535 od 15. rujna 1993. godine (list 950-951), zapovijed za povlačenje zamjenika zapovjednika R. A., klasa: 8/93-01/04, ur. broj: 1043-03/1-93-117/1 od 16. rujna 1993. godine dostavljen zapovjedništvu postrojbe specijalnih snaga MUP-a RH (list 952-953), zapovijed za povlačenje zamjenika zapovjednika R. A., klasa: 8/93-01/04, ur. broj: 1043-03/1-93-119 od 16. rujna 1993. godine dostavljena 9. gmtbr i zapovjedništvu postrojbe specijalnih snaga MUP-a RH (list 954-956), zapisnik načelnika inženjerije ZP Gospić, klasa: 035-01/93-01/13, ur. broj: 1043-07-93-44 od 17. rujna 1993. godine (list 957-961), zapovijed ministra obrane G. Š., ur. Broj: 512-01-93-3363 od 25. rujna 1993. godine (list 962), operativno izvješće uprave Vojne policije, klasa: 210-02/93-1/02, ur. broj: 512-16/03-93-51/1232 od 02. listopada 1993. godine (963-967), izvješće – opis neprijateljskog djelovanja od 18. ožujka 1993. do 10. rujna 1993. godine zajedno sa ratnim dnevnikom (list 968-1129), izvješće izvidničke satnije ZP Gospić, klasa: 804-04/93-02/01, ur. broj: 3016-13-93-11 od 23. listopada 1993. godine (list 1130-1132), izreka presude Vojnog suda u Karlovcu broj: K-195/93-6 od 21. listopada 1993. godine (list 1133-1135), izreka presude Vrhovnog suda RH u istom predmetu (list 1149), preslika zapovjedi zamjenika zapovjednika R. A. od 08. rujna 1993.g., izvanredno izvješće zamjenika zapovjednika R. A. od 09. rujna 1993.g. od 06,30 sati, dnevno izvješće zamjenika zapovjednika R. A. od 14. rujna 1993.g. o bojnom djelovanju neprijatelja, izvanredno izvješće pomoćnika zapovjednika za PD P. J. od 05. rujna 1993.g., naredba zapovjednika pobunjenika pukovnika J. K. od 19. kolovoza 1993.g., zapovjed za izviđanje izvidničko diverzantskog djelovanja od 18. srpnja 1993.g., te dopis Ministarstva obrane Klasa broj 701-01/12-01/07 od 16. kolovoza 2012.g.

Na temelju članka 431. stavak 1. točka 2. ZKP/08 u dokaznom postupku pročitani su zapisnici o ispitivanju svjedoka N. P. od 12. rujna 2011.g. sačinjen u predmetu broj KIR-Rz-27/11 a koji se nalazi na listu 61-62 navedenog predmeta, budući da je iz zaprimljenog izvotka iz matice umrlih Matičnog područja Rijeka (list 818) nedvojbeno utvrđeno kako je isti preminuo dana 08. prosinca 2011. godine.

Na temelju članka 431. stavak 1. točka 7. ZKP/08, pročitani su zapisnici o ispitivanju svjedoka: M. K. od 17.06.2013.g. (list 820), M. Š. od 17.06.2013.g. (list 820-821), J. V. od 17.06.2013.g. (list 821-822), M. T. od 16.09.2013.g. (list 827-828), L. B. od 16.09.2013.g. (list 828-829), F. G. od 16.10.2013.g. (list 834), J. G. od 16.10.2013.g. (list 835), K. G. od 16.10.2013.g. (list 835-836), A. S. od 11.11.2013.g. (list 842), T. J. od 11.11.2013.g. (list 842-843), N. G. od 11.11.2013.g. (list 843-844), B. P. od 11.11.2013.g. (list 844-845), I. J. od

11.11.2013.g.(list 845), S. K. od 11.11.2013.g. (list 845-846), Z. Z. od 04.12.2013.g.(list 853), S. Č. od 04.12.2013.g.(list 854), R. M. od 04.12.2013.g.(list 854-855), F. D. od 04.12.2013.g.(list 855), M. K. od 29.01.2014.g.(list 861-862), I. H. od 29.01.2014.g. (list 862-864), R. L. od 13.03.2014.g.(list 871-873), Z. K. od 13.03.2014.g.(list 873-874), S. Š. od 13.03.2014.g.(list 874-875), L. M. od 29.04.2014.g.(list 885-886) i S. P. od 29.04.2014.g.(list 886-887), budući da se radi o svjedocima koji su ispitani na raspravi pred istim predsjednikom vijeća.

U nastavku dokaznog postupka, uz suglasnost stranaka pročitana je i pregledana dokumentacija: naredba komandanta neprijateljske vojske pukovnika J. K. od 10.06.1993.g., 17.07.1993.g., 22.07.1993.g., rješenje komandanta neprijateljske vojske pukovnika J. K. od 03.08.1993.g., naredba od 29.08.1993.g. te informacija od 20.09.1993.g. , odluka Predsjednika RH dr. F. T. od 24.rujna 1993.g. kojom se pohvaljuje 9.Gardijska brigada za doprinos u operaciji „Džep 93“, zapovijed zamjenika zapovjednika Zbornog područja Gospić brigadir R. A. od 15.rujna 1993.g. kojim se pohvaljuju postrojbe i časnici za sudjelovanje u operaciji „Džep 93“, liječnička dokumentacija za optuženika te ratni put optuženika i rješenje o ocjeni sposobnosti za vojnu službu optuženika te o pravu na invalidninu, dopis MUP-a RH Ravnateljstva policije Uprave krim.policije broj 511-01-87-3-K-1/12 od 01.03.2012.g. (prvi i drugi odlomak na stranici 1 i drugi, treći i četvrti odlomak na stranici 2 osim dijela odlomka na stranici 2 koji glasi „u kojima su učestvovali njegov neposredni zapovjednik J. K. i suborac A. S.“ i izvješće o uhićenju i dovođenju u pritvorsku policijsku jedinicu za M. T. od 01.03.2012.g.

U dopuni dokaznog postupka dodatno su ispitani u svojstvu svjedoka K. G. (list 1223-1224), J. G. (list 1224) i A. S. (list 1225), izvršen je uvid u zemljovid koji je predan u sudski spis na raspravi dana 04.veljače 2016.g. i koji se nalazi u prilogu sudskog spisa, dodatno su ispitani u svojstvu svjedoka L. B. (list 1243) i B. P. (list 1243-1244) te F. D. (list 1259), prije ispitivanja optuženika pročitani su izvadaci iz KE za optuženog J. K. (list 898), a na kraju dokaznog postupka ispitan je optuženi J. K..

U iskazu koji je dao optuženik prije završetka dokaznog postupka isti je naveo da su krenuli u akciju u noći 9. rujna 1993.g. i prije nego li su krenuli u akciju bilo im je rečeno kako se treba ponašati prema zarobljenim neprijateljskim vojnicima i prema civilima. Zadaća izviđačke satnije bila je da zauzme Rogić most, međutim kako je to bilo područje uz rijeku Počiteljicu, koje je bilo minirano, oni su kasnili u dolasku na poziciju Rogić mosta jer su po planu trebali tamo biti negdje u 6 sati ujutro, a dodatni razlog zbog čega su kasnili je bila činjenica da je tom prilikom ranjen njihov pripadnik I. M.. Kada je njegova postrojba došla na poziciju Rogić mosta, s nekih 20 min. ili pola sata kašnjenja, tamo su se već nalazili pripadnici I Bojne IX Gardijske brigade. Taj prvi dan akcije otišao je do mjesta Kriva luka i tu noć je prenoćio u Rogićima i tek je slijedeći dan, nakon sastanka koji je održan negdje oko 12 sati, došao do jednog raskrižja gdje se skupljala vojska iz različitih postrojbi i gdje su se zadržavali prije nego li su se uputili u daljnju akciju. Koliko se sjeća misli da je drugi dan ranjen još jedan njihov pripadnik, misli da se prezivao J., često je išao kod njega u bolnicu u Gospić. Drugi dan negdje oko 14 ili 15 sati, dok se nalazio na tom raskrižju sa dosta vojske, sjeća se da je doveden jedan čovjek starije životne dobi koji je bio obučen u SMB uniformu. Doveden je od pripadnika njemu nepoznate postrojbe, moguće da se radilo o II Bojni IX Gardijske brigade i u tom trenutku tamo se nalazilo 40 do 50 vojnika. On se tamo zadržao vrlo kratko nekih 10 – ak minuta i potom je otišao u mjesto Bilaj na sastanak, a kasnije je saznao da je taj muškarac negdje odvezen, što je s njime kasnije bilo njemu nije poznato, jer ga nisu odvezli pripadnici njegove postrojbe već neke druge postrojbe. Dok su se treći dana

nalazili na tom području izvršavali su zadaće koje su dobili a on je i taj treći dan veći dio boravio na sastancima u mjestu Bilaj. Što se tiče rušenja kuća na navedenom području tijekom akcije Džep 93 naveo je da toga nije bilo kao se to tvrdi u optužnici pod toč. 2. Naime, on je bio relativno nisko rangirani zapovjednik i nije mogao narediti da se sruše svi objekti, odnosno kuće na području Medačkog Džepa. Sjeća se da je u tom razdoblju za vrijeme ove akcije putem motorole stigla zapovijed da se sruše 3 ili 4 kuće – bunkereri, koje su se nalazili na rubnim dijelovima područja i koje su od ranije bile u znatnoj mjeri oštećene uslijed ratnih operacija. Po toj zapovjedi, te su kuće – bunkereri i srušeni. Na tom području se zadržao 4, 5 dana i potom se vratio u vojarnu u Gospić.

Odgovarajući na pitanja svog branitelja naveo je kako su prije akcije "Džep 93" svakodnevno padale granate koje su bile ispaljene s okupiranog područja, odnosno iz pravca Medačkog Džepa i bilo je dosta ranjenih, ali isto tako i smrtno stradalih. Najviše su stradavali civili, među kojima i djeca. On je za ovu akciju saznao otprilike 10-ak dana prije nego li su krenuli u samu akciju. Vezano za bazu izviđačke satnije koristili su jednu kuću koja se nalazila na raskršću seoskih puteva i na tom raskršću mnoge postrojbe su mogle zastati, tamo se čekalo, pilo i odlazilo u akciju, a jedan od tih puteva je vodio prema Velebitu. U toj kući bio je smješten I i II vod izviđačke satnije i oni su za vrijeme te akcije koristili samo tu kuću, nisu imali drugih kuća. Nije kontaktirao s ovim zarobljenikom kojeg je vidio drugi dan akcije, nije ga od ranije poznao, a kada je on doveden do te kuće na raskršću tamo su se nalazili i neki od njegovih pripadnika izviđačke satnije, a koji se u tom trenutku nisu nalazili na položajima, međutim bilo je više pripadnika drugih postrojbi, konkretno I, II i III Bojne, te Specijalne policije. Njemu tog zarobljenika nitko nije predao, a za vrijeme akcije "Džep 93" bili su određeni ljudi koji su bili zaduženi za skupljanje mrtvih i ranjenih, međutim on je tih prvih dana primijetio kako te leševe životinja i mrtva tijela nitko nije skupljao, a on nije bio za to zadužen niti je imao takvih ovlasti. U izviđačku satniju za vrijeme akcije bili su im pridodani pripadnici zapovjedništva Stana, Š., J. i S.. Oni su bili zaduženi da ih, na neki način, opskrbljuju s vodom i hranom te da po potrebi ranjenike prevoze u bolnicu. On kao zapovjednik izviđačke satnije nije njima bio nadređen, oni su imali viši čin od njega i formacijski su bili iznad njega tako da im on nije mogao ništa zapovjediti, a osim toga njihovi zapovjednici su u odnosu na njih bili ovlaštene izdavati im zapovjedi. Iako je bio zapovjednik izviđačke satnije osobno i na vlastitu inicijativu nije mogao niti kažnjavati, a niti nagrađivati pripadnike izviđačke satnije, a isto tako nije mogao samostalno primati vojnike u izviđačku satniju. Nije bio samostalan u zapovjedanju, već je kao zapovjednik izviđačke satnije morao izvršavati zapovjedi koje je dobio od svojih pretpostavljenih, a tijekom akcije je veći dio zapovjedi dobio usmeno i putem motorole, a samo manji dio u pisanoj formi i to onda kada se radilo o važnijim zapovjedima.

I. H. nije bio pripadnik izviđačke satnije, on ga ne poznaje, da je bio pripadnik njegove postrojbe sigurno bi ga poznao, a prvi puta ga je vidio ovdje na sudu. R. L. je poznao iz tog razdoblja i on je bio pripadnik izviđačke satnije, međutim ono što je govorio kao svjedok, vezano za neprijateljske vojnike, nije istina, jer je on spominjao dvojicu zarobljenika, spominjući da je jedan od njih bio u kući, međutim ništa od toga nije točno. Tijekom ove akcije on je osobno pripadnicima njegove satnije rekao da ne smiju ništa uzimati od imovine i predmeta, da je otuđivanje imovine strogo zabranjeno, međutim unatoč tome L. je uzeo jedan "kalašnjikov" i misli da ga je htio zadržati kao ratni plijen, međutim on mu je to oduzeo i to je predao u postrojbu, a što je kasnije bilo sa tim oružjem njemu nije poznato. T. također poznaje s obzirom da je bio pripadnik njihove postrojbe, a ono što je govorio kao svjedok u ovom postupku nije istina, to je najgora laž koju je čuo u svom životu. Što se tiče L. B. i njega poznaje iz tog razdoblja, a drugi puta kada je iskazivao na sudu govorio je istinu. Već je rekao da su oni tom prilikom samo rušili objekte koji su služili kao bunkereri na rubnom

području, međutim on ne zna je li upravo L. B. išao rušiti te objekte. Na području Medačkog Džepa, a dok se on tamo nalazio ulazili su i civili, jer zbog manjka vojne policije nije bio moguće kontrolirati tako veliko područje. Ti civili su uzimali i krali imovinu, palili su kuće, međutim on nije imao ovlasti intervenirati u odnosu na njih. Već je rekao kako su oni 4. ili 5. dan napustili to područje i otišli su u Gospić, iza njih su ostale još neke postrojbe, jer su oni prvi napustili to područje i koliko mu je poznato te druge postrojbe su ostale 6 ili 7 dana na tom području. Za vrijeme te akcije, dok su se nalazili na tom području, navedeno područje je bilo bombardirano od strane Srba pogotovo 1. ili 2. dan, a čini mu se da je taj 2. dan neprijateljski avion također bombardirao to područje. Te kuće koje su bile korištene kao bunker i koje su se nalazile na rubnom području za njih su predstavljale opasnost zato što su neprijateljski vojnici noću dolazili do tih kuća i pucali prema njima, a one su bile udaljene 150 do 200 m od njihovih položaja. Lički Čitluk je jedno mjesto blizu Gospića, a u neposrednoj blizini nalaze se zaseoci Rajčevići, Rogići, Krajčevići i baza njihove izviđačke satnije bila je u zaseoku Rajčevići. Njemu je poznata osoba po imenu LJ. J., ona je bila pripadnica neprijateljske postrojbe i jednom prilikom je za vrijeme ove akcije bacila bombu na pripadnike tenkovske postrojbe, nije se htjela predati i tada je aktivirala bombu kojom je usmrtila sebe i još jednog pripadnika neprijateljske vojske. Za vrijeme boravka u HV protiv njega nije vođen nikakav disciplinski postupak i nema saznanja da bi protiv nekog drugog pripadnika njegove postrojbe, vezano za ovu akciju, vođen disciplinski postupak. Za učešće u Domovinskom ratu je odlikovan, 5 godina bio je na ratištima u Gospiću 1991.g., na Maslenici i Medačkom džepu, a u "Oluji" nije bio jer je bio ranjen i nalazio se u bolnici. Svih tih 5 godina nije niti naredio, a niti je osobno učinio nešto prema civilima ili ratnim zarobljenicima, a prije rata nije imao nikakvu vojnu naobrazbu. Pripadnici izviđačke satnije većinom su bili obični ljudi, bez vojne naobrazbe, koliko se sjeća jedino je njihov pripadnik J. T. bio padobranac. On je osobno zadužio pušku, automatsku pušku, pištolj nije imao, a misli da niti Stilinović nije imao pištoljem jer je u to vrijeme rijetko tko imao pištolj. Za vrijeme ove akcije je viđao puno civila s okupiranog područja, a što se tiče ratnih zarobljenika samo je vidio ovog jednog o kojem je ranije iskazivao, a druge zarobljenike, za vrijeme dok se tamo nalazio nije viđao. Vojsku je napustio 30.6.1996.g. s obzirom da je bio ranjen i proglašen je 30%-tnim invalidom, tako da je otišao u invalidsku mirovinu.

Pojašnjavajući svoj iskaz naveo je da kada je rekao da je preko motorole dobio zapovijed da uništi te objekte koji su se nalazili na rubnom području, iz kojih se pucalo prema njihovim položajima, on je taj problem iznio na jednom sastanku i rekao im je što im se događa, te da ti objekti predstavljaju za njih opasnost, a kada se vratio s tog sastanka, preko motorole im je naredeno da te objekte, odnosno te kuće iz kojih se na njih pucalo unište, odnosno sruše. Radilo se o tri, četiri objekta, ne može točno reći koliko je tih objekata bilo jer se toga više ne sjeća.

S obzirom da se optužnicom optuženiku inkriminiraju kaznena djela opisana u OKZ RH, a u međuvremenu je stupio na snagu novi Kazneni zakon ("Narodne novine" broj: 125/11, 144/12 i 56/15-dalje u tekstu KZ/11), postavilo se pitanje pravnog kontinuiteta između kaznenog djela opisanih u OKZ RH i kaznenih djela opisanih u novom KZ/11. Po ocjeni ovog vijeća utvrđeno je da postoji pravni kontinuitet između kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika, opisanog u članku 122. u svezi članka 28.stavak 2. OKZ RH s kaznenim djelom ratnog zločina opisanog u članku 91.stavak 1. toč. 1. u svezi stavka 4. KZ/11, te da postoji pravni kontinuitet između kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva opisanog u članku 120.stavak 1. OKZ RH s kaznenim djelom ratnog zločina opisanog u članku 91.stavak 1. točka 8. u svezi stavka 4. KZ/11.

Kako je za kazneno djelo iz članka 122.OKZ RH i članka 120.stavak 1. OKZ RH zakonom propisana kazna zatvora od najmanje 5 (pet) godina ili 20 (dvadeset) godina, a za kaznena djela iz članka 91.stavak 1. točka 1. KZ/11 i članka 91.stavak 1. točka 8. KZ/11 propisana je kazna zatvora od najmanje 5 (pet) godina ili kazna dugotrajnog zatvora, koja iznosi 21 do 40 godina zatvora, postavilo se pitanje primjene blažeg zakona. Naime, članak 3. KZ/11 propisuje da se prema počinitelju kaznenog djela primjenjuje zakon koji je bio na snazi u vrijeme kada je kazneno djelo počinjeno, a ako se zakon, nakon počinjenja kaznenog djela, a prije donošenja presude jednom ili više puta izmijeni, primijeniti će se zakon koji je najblaži za počinitelja, a to je u ovom konkretnom slučaju, imajući u vidu gornje granice propisanih kazni OKZ RH, a ne KZ/11, pa je u odnosu na optuženika kao najblaži zakon primijenjen OKZ RH.

Nakon ovako provedenog dokaznog postupka, na temelju pročitane i pregledane dokumentacije, te iskaza ispitanih svjedoka i iskaza optuženika koji je isti dao na kraju dokaznog postupka, po ocjeni ovog vijeća nesporno je utvrđeno nekoliko činjenica.

Kao prvo nesporno je utvrđeno da su pripadnici Hrvatske vojske i MUP-a RH imali legitimno pravo provesti vojnu akciju "Džep 93", a kako bi se oslobodio privremeno okupirani teritorij, koji su u inkriminiranom razdoblju pod svojom kontrolom držali pripadnici Srpskih paravojnih formacija, te da je takva akcija u cijelosti bila opravdana, s obzirom da su s navedenog područja srpske paravojne formacije, u jednom duljem vremenskom razdoblju i u više navrata, granatirali grad Gospić i njegovu širu okolicu, uslijed čega je došlo do usmrćivanja i ranjavanja civilnog stanovništva, te nanošenja značajne materijalne štete.

Iz pročitane zapovjedi za napad od 07.rujna 1993.g. te pročitane zapovjedi za povlačenje, nesporno je utvrđeno kako je vojna akcija "Džep 93" započela dana 09.rujna 1993.g. u jutarnjim satima te je nakon oslobađanja privremeno okupiranog područja povlačenje Hrvatske vojske i hrvatskih snaga započelo dana 16.rujna 1993.g., a kada su na to područje došli pripadnici UNPROFOR-a.

Nije sporno da je u navedenoj vojnoj akciji u sklopu 9. Gardijske brigade HV-a sudjelovala i Izviđačka satnije, te da je zapovjednik te satnije bio zapovjednik J. K.. Navedena činjenica kao takva utvrđena je iz pročitane zapovjedi o napadu, a koja točno precizira zadaću navedene postrojbe, iskaza optuženika i iskaza svjedoka koji su bili pripadnici navedene postrojbe, odnosno popisa pripadnika Izviđačke satnije, a koji je također pročitani tijekom dokaznog postupka.

Također nije sporno da je nakon završetka ove vojne akcije na navedenom području pronađeno ukupno 51 mrtvo tijelo (46 muškaraca i 5 žena), a iz pročitanih zapisnika o vanjskom pregledu mrtvih tijela Zavoda za sudsku medicinu, Medicinskog fakulteta u Rijeci od 22.rujna 1993.g. proizlazi kako su na ukupno 29 mrtvih tijela utvrđene različite strijelne ozljede, a na ukupno 22 mrtva tijela utvrđene su različite eksplozivne rane. Ovaj zapisnik u bitnim činjenicama je u cijelosti potvrđen i zapisnikom o vanjskom pregledu i identifikaciji Opštinskog suda u Kninu od 27.rujna 1993.g. i zapisnika o vanjskom pregledu i identifikaciji mrtvih tijela Okružnog suda u Kninu od 04.listopada 1993.g. Pri tome valja napomenuti, a imajući u vidu činjenice koje se navode u naprijed navedenim zapisnicima, da osim vanjskog pregleda i identifikacije mrtvih tijela nisu obavljene druge radnje, pa tako nisu obavljene niti obdukcije, nije na potpuno nesporan i nedvojben način utvrđeno gdje su točno pronađeni navedeni leševi, točan uzrok smrti odnosno oružje ili eksplozivne naprave iz kojih su nanesene ozljede koje su konstatirane prilikom vanjskog pregleda mrtvih tijela.

U odnosu na točku 1 optužnice tijekom ovog dokaznog postupka pojavilo se nekoliko spornih činjenica. Jedna od tih činjenica odnosi se na okolnost koliko je točno ratnih zarobljenika (pripadnika srpskih paravojskih formacija) bilo dovedeno u bazu Izviđačke satnije u mjestu Lički Čitluk, s obzirom da se u optužnici navodi da se radilo o ukupno 4 zarobljena NN pripadnika navedenih postrojbi, dok je tijekom dokaznog postupka obrana tvrdila da se zapravo radi o jednoj osobi koja je od svjedoka opisana na 4 različita načina. Također se kao sporna ukazala činjenica je li se optuženik nalazio u bazi Izviđačke satnije, a kada su u istu dovedeni ratni zarobljenici, kakva je bila daljnja sudbina navedenih ratnih zarobljenika, odnosno je li on bio prisutan kada je u bazu Izviđačke satnije, a kako se to navodi pod točkom 1 optužnice, ubijen ratni zarobljenik koji je pronađen na groblju u mjestu Lički Čitluk, odnosno je li bio prisutan kada su ostala trojica ratnih zarobljenika, po njemu podređenim pripadnicima HV-a bili odvedeni a potom i usmrćeni a da on to nije spriječio kao zapovjednik navedene postrojbe, iako je bio svjestan činjenice da će ih njemu podređeni pripadnici doista i usmrtiti.

U odnosu na točku 2 optužnice ukazala se kao sporna činjenica je li optuženik, kao zapovjednik Izviđačke satnije zapovjedio podređenim pripadnicima svoje satnije da prije povlačenja s navedenog područja izvrše paljenje i rušenje kuća na širem području mjesta Lički Čitluk, Počitelj i Njegovan, jesu li njemu podređeni pripadnici takvu zapovijed i izvršili, ako jesu u kojim i kakvim razmjerima je izvršeno paljenje i rušenje kuća, te na kojim područjima se to događalo, je li optuženik navedenu zapovijed izdao samovoljno, odnosno na vlastitu inicijativu, ili je takvu zapovijed dobio od sebi nadređenih te je li tako nešto bilo opravdano vojnim potrebama i ciljevima.

I na koncu, u odnosu na neke od ispitanih svjedoka, a koji su tijekom ovog postupka davali svoje iskaze u odnosu na točku 1 i 2. optužnice, sporno je bilo jesu li i svjedoci I. H., L. B., F. D. i R. L., tijekom navedene vojne akcije "Džep 93" bili pripadnici Izviđačke satnije i kao takvi sudjelovali u ovoj vojnoj akciji, s obzirom da je obrana tijekom ovog dokaznog postupka osporavala činjenicu da su isti bili pripadnici navedene postrojbe, te da su uopće i sudjelovali u vojnoj akciji "Džep 93".

Nakon provedenog dokaznog postupka, ocjene svih dokaza zajedno i svakog dokaza zasebno, te tako utvrđene činjenice dovodeći u vezu sa iskazom optuženika, po ocjeni ovog vijeća utvrđeno je slijedeće činjenično stanje:

U odnosu na osuđujući dio presude (točka 2 optužnice):

U odnosu na ovu točku optužnice ispitano je ukupno 26 svjedoka, a isti se, uvjetno govoreći, mogu podijeliti u tri skupine. U prvoj skupini nalaze se svjedoci koji nemaju neposrednih ili posrednih saznanja vezano za inkriminacije koje se stavljaju na teret optuženiku. U drugu skupinu spadaju svjedoci koji imaju osobnih i neposrednih saznanja da je bilo paljenja i rušenja kuća tijekom ove vojne akcije, međutim to ne dovode u izravnu vezu s optuženikom. I na koncu u trećoj skupini nalaze se svjedoci koji također imaju osobnih i neposrednih saznanja vezano za paljenje i rušenje kuća na području gdje se odvijala vojna akcija, te navedenu činjenicu dovode u izravnu vezu s optuženikom.

Ispitani svjedoci M. K., M. Š., J. V., N. P., M. T., F. G., A. S., S. K., Z. Z., S. Č., R. M., M. K., S. Š., L. M. i S. P. u svojim iskazima na potpuno suglasan i identičan način navode kako nemaju saznanja o paljenju i rušenju kuća tijekom vojne akcije "Džep 93" na području provođenja navedene vojne akcije, o navedenim činjenicama u svojim iskazima nisu ništa navodili tako da je očigledno kako isti nemaju niti neposrednih a niti posrednih saznanja

vezano za paljenje i rušenje kuća, a osobito nemaju saznanja u kojima bi tako nešto doveli u vezu s postupanjem optuženika kao zapovjednika Izviđačke satnije.

Stoga su njihovi iskazi u odnosu na ove okolnosti i činjenice od strane ovog vijeća ocjenjeni kao nebitni i nevažni budući da se na temelju tih iskaza nije mogla utvrditi niti jedna odlučna činjenica koja se odnosi na točku 2 optužnice.

Za razliku od ovih svjedoka, svjedoci J. G., K. G., T. J., N. G., B. P., I. J., I. H. i Z. K. imaju određenih saznanja koja se odnose na paljenje i rušenje kuća te štetu koja je nanesena na objektima na tom području za vrijeme provođenja ove vojne akcije, međutim takve činjenice i okolnosti ne dovode u vezu s postupanjem optuženika kao zapovjednika Izviđačke satnije.

Tako svjedok J. G. u svom iskazu, a vezano za ove okolnosti navodi kako se zapovjedništvo Izviđačke satnije nalazilo u jednoj od kuća u mj. Čitluk i kako se sjeća da je oko te kuće bilo dosta drugih kuća koje su bile porušene, međutim iste su bile porušene od granatiranja.

Svjedok K. G. u svom iskazu je naveo kako ih je optuženik prije akcije upozoravao da nitko ne smije zapaliti kuću, a drugi ili treći dan po položajima gdje su se oni nalazili djelovalo je neprijateljsko topništvo, tako da su kuće u tom selu, a koje su u pravilu bile stare slamarice, bile zapaljene ili uništene uslijed djelovanja granata.

Svjedok T. J., a iskazujući o ovim istim okolnostima, naveo je da u situacijama kada je neprijateljska artiljerija djelovala po njihovim položajima, da su isti znali pogađati kuće i druge objekte koji su se nalazili na tom području. Kuće u tim selima, a gdje se nalazila neprijateljska vojska, posebno rubne kuće prema položajima HV-a predstavljale su vojne objekte, odnosno utvrde, a također su ispred tih kuća bile iskopane zemunice, te su neprijateljske snage te kuće koristili kao obrambene objekte.

Identično iskazuje i svjedok N. G. navodeći kako tijekom same akcije, odnosno do povlačenja Hrvatske vojske s tog područja, bilo je pucanja i granatiranja od strane neprijateljske vojske i uslijed toga su pogođene kuće koje su se nalazile na tom području, ali te su kuće također bile oštećene i zbog toga što je prethodno bilo granatiranja i sa strane Hrvatske vojske. On osobno ne sjeća se da bi optuženik tijekom ove akcije ili kasnije izdao zapovijed da se pale objekti na navedenom području, a isto tako nije vidio da bi tijekom ove akcije i F. D. palio objekte na tom području. Sjeća se da je tamo dosta kuća gorilo, bilo je dima i paljevine, a to se događalo uslijed granata koje su padale na to područje.

Svjedok B. P. u svom iskazu na ove iste okolnosti naveo je kako se ne sjeća da bi im optuženik, prije same akcije, govorio o tome kako se treba ponašati u odnosu na objekte koji se nalaze na tom području. Niti on nije čuo da bi optuženik naredio da se pale kuće na tom području, međutim tamo je bilo dosta oštećenih kuća i drugih objekata, a također je bilo kuća i objekata koji su gorili, međutim on nije vidio da bi bilo tko za vrijeme akcije palio kuće na navedenom području.

I svjedok I. J. u svom iskazu potvrđuje ovakve navode. I on navodi kako je za vrijeme ove akcije bilo dosta srušenih i oštećenih kuća, kako zbog djelovanja artiljerije HV-a, tako i zbog djelovanja neprijateljske artiljerije. Kuće, a posebno na prvoj liniji, bile su opremljene kao vojni objekti, tako da ih on osobno nije doživljavao kao civilne objekte.

Svjedok I. H. je u svom iskazu naveo kako optuženik tijekom ove akcije nije naredio rušenje i paljenje kuća, međutim, tijekom ove akcije on je vidio da su neke kuće zapaljene, međutim ne zna tko je te kuće palio i je li netko naredio da se navedene kuće zapale.

Svjedok Z. K. je u svom iskazu naveo da, nakon što je akcija završila, na navedenom području bilo je paljenja kuća i objekata, međutim po njegovim saznanjima to su više radili pripadnici Domobranskih postrojbi i civili, a manje su to radili pripadnici gardijskih brigada pa tako i 9. Gardijske brigade HV-a.

Imajući u vidu ovako dane iskaze naprijed navedenih svjedoka, a u odnosu na okolnosti koje se tiču rušenja i paljenja kuća na navedenom području, tijekom akcije "Džep 93", po ocjeni ovog vijeća, iz istih je na apsolutno siguran i nedvosmislen utvrđeno kako je tijekom ove akcije doista došlo do oštećenja, pa čak i rušenja kuća i drugih objekata na navedenom području, kako uslijed granatiranja od strane pripadnika HV-a, tako i uslijed granatiranja od strane pripadnika neprijateljskih postrojbi. Radi se o logičnoj i životnoj činjenici s obzirom da je tijekom provođenja vojne akcije i za vrijeme do su se odvijale borbe na navedenom području teško izbjeći oštećenje ili rušenje pojedinih objekata, a to se posebno odnosi na objekte koji se nalaze na liniji razgraničenja između dviju zaraćenih strana.

Međutim, iako je nesporno da je dio objekata i kuća na navedenom području bio oštećen ili srušen uslijed granatiranja jedne ili druge strane, iz iskaza svjedoka B. P., I. H., te Z. K., također je nesporno utvrđeno kako je tijekom ove akcije, te nakon što je završila vojna akcija, isto tako bilo paljenja i rušenja kuća i drugih objekata na navedenom području, iz čega se može zaključiti kako nisu sve kuće na navedenom području bile oštećene, srušene ili zapaljene isključivo i jedino uslijed granatiranja, već je dio kuća bio zapaljen i srušen neovisno od samog granatiranja.

Da se iskazi svjedoka B. P., I. H. i Z. K. mogu prihvatiti kao istiniti, uvjerljivi i vjerodostojni, proizlazi iz iskaza ispitanih svjedoka L. B., F. D. i R. L., a koji su u odnosu na ove okolnosti dali puno detaljnije, preciznije i iscrpnije iskaze, a isti su također iskazivali o svojim osobnim i neposrednim saznanjima, budući da su i oni sudjelovali u navedenoj vojnoj akciji.

Tako svjedok L. B. u svom iskazu navodi kako je tijekom akcije "Džep 93" bio pripadnik Izviđačke satnije koja se nalazila u sastavu 9. Gardijske brigade HV-a, te mu je optuženik bio zapovjednik. Sjeća se kako mu je dan ili dva dana prije napuštanja navedenog područja optuženik rekao da zajedno s još dvojicom ili trojicom pripadnika postrojbe i vozačem N. odu na neprijateljski položaj kako bi tamo uništili objekte koji su se tamo nalazili. Tom prigodom mu je optuženik rekao kako se UNPROFOR-u ne može vjerovati i kako te objekte treba uništiti kako se neprijatelj, po njihovom povlačenju, ne bi vratio i ponovno iz istih napadao njihove položaje. Potom su svi oni zajedno otišli na to područje i sjeća se da se radilo o drvenim objektima koje su tamo zapalili. Naime, iako se tom prilikom optuženik nije njemu osobno obratio, on je čuo razgovor između vozača N. i optuženika i sjeća se kako je tom prigodom optuženik rekao vozaču: "što može izgoriti neka izgori, a ostalo će spremi bageri". Ne zna gdje se nalazi to mjesto gdje su išli paliti te kuće, moguće je da se radilo o mjestu Čitluk, odnosno široj okolini tog mjesta, ali je siguran da se radilo o području "Medačkog džepa". Koliko se sjeća nije bilo više od 10 objekata, što većih, što manjih, neki od tih objekata su već bili oštećeni od granatiranja, a te objekte su samo palili i nisu ih minirali. Ne zna jesu li bile formirane i neke druge grupe s istim zadatkom, a kada mu je predočen

njegov iskaz iz istrage, gdje je naveo kako su bile formirane i druge grupe vojnika, a koje su imale isti zadatak, naveo je kako se ne sjeća da je baš tako nešto izjavio, mada su postojale i neke druge grupe, ali ne zna kakav su one zadatak imale. Iako pozna F. D., isti nije bio u ovoj njegovoj grupi koja je išla paliti ove kuće, a kada se nakon paljenja tih kuća vratio u bazu o ovome nije razgovarao s optuženikom, s njime je razgovarao vozač N. koji ih je vozio na paljenje kuća i sjeća se da je vozač N. po povratku rekao optuženiku: "obavljeno, riješeno". Kada su došli na to područje radi paljenja i kada je vidio objekte koji su se tamo nalazili procijenio je da se radi o civilnim objektima, međutim po njegovoj procjeni isti su služili za vojnu svrhu i bili su korišteni od strane neprijateljske vojske.

Gotovo identično kao svjedok L. B. u svom iskazu iskazivao je i svjedok R. L.. I on je naveo kako je tijekom akcije "Džep 93" bio pripadnik Izviđačke satnije kojom je zapovijedao optuženik a ista se nalazila u sastavu 9. Gardijske brigade HV-a. Iznoseći svoja osobna i neposredna saznanja isti je naveo kako se sjeća da je u navedenom razdoblju bilo paljenja kuća i gospodarskih objekata, koliko se sjeća to su radili civili, ali isto tako i pripadnici Izviđačke satnije, međutim, ne bi spominjao imena osoba koje su u tome sudjelovale. Također se sjeća kako ih je optuženik, kao zapovjednik Izviđačke satnije, pozvao posljednjeg dana akcije te im naredio da sruše i zapale sve kuće na području "Medačkog džepa". Koliko se sjeća, uglavnom su svi pripadnici Izviđačke satnije, a koji su se u tom trenutku nalazili u bazi, sudjelovali u rušenju i paljenju kuća na navedenom području, a kuće su rušene eksplozivom i protutenkovskim minama koje su imali u bazi u Čitluku, te su paljene na različite načine. Poznato mu je kako su se pripadnici Izviđačke satnije, a nakon navedene zapovjedi optuženika, podijelili u više grupa, te su se rušile i palile kuće na području Čitluka, ali i u njegovoj široj okolini, a i on je bio u jednoj od tih grupa koja je na navedenom području palila i rušila kuće. Sjeća se kako je njegova grupa srušila i zapalila negdje oko 20-ak kuća. Isto tako, poznato mu je da su druge grupe, a koje su također bile sačinjene od pripadnika Izviđačke satnije, rušile i palile kuće i objekte u drugim mjestima na području "Medačkog džepa", a radilo se o mjestima Njegovan i Počitelj, odnosno njihovoj široj okolini, a moguće je da se radilo i o drugim mjestima na području "Medačkog džepa". Ne zna je li i F. D. sudjelovao u paljenju i rušenju kuća na navedenom području, s obzirom da je on tamo stalno "bauljao" a isto tako ne sjeća se je li i on tada bio pripadnik 9. Gardijske brigade HV-a ili možda "HOS-a". Nije mu poznato koliki su broj kuća srušili i zapalili pripadnici drugih grupa, ali s potpunom sigurnošću je naveo kako je zapovijed optuženika glasila da se sruše i zapale baš sve kuće na tom području, a iako ne zna koliko je bio velik prostor "Medačkog džepa", tamo gdje se on nalazio u sklopu svoje grupe nije bilo puno kuća, neke su već bile oštećene, a bilo je i puno brvnara, te nije bilo nekih luksuznih kuća. Ne sjeća se koliko je točno ljudi bilo i tko je sve bio prisutan u trenutku kada im je optuženik izdao ovu zapovijed da sruše i zapale sve kuće na području Medačkog džepa, a u tom trenutku im isti nije rekao razlog zbog čega je potrebno sve te kuće zapaliti i srušiti. Svi koji su bili prisutni izvršili su zapovijed optuženika, a u tom trenutku i on osobno je smatrao kako je uredu da se zapale i sruše navedene kuće. Obrazlažući taj svoj stav, naveo je kako je "tako to bilo, u to vrijeme", on osobno zapalio je jednu kuću koja je bila djelom drvena, a dijelom kamena, a radilo se o staroj ličkoj kući koja je djelomično već bila oštećena. Isto tako poznato mu je da su neke od tih kuća i objekata na navedenom području bile zapaljene i od strane osoba koje su to radile na svoju ruku, jer je u tom razdoblju tamo bilo i civila koji su bili obučeni u vojne odore. Zajedno s njim u paljenju kuća sudjelovao je i pokojni M. V., ali su i neki drugi pripadnici Izviđačke satnije u tome zajedno s njima sudjelovali.

Za razliku od svjedoka L. B. i R. L. koji su u odnosu na ove okolnosti iskazivali potpuno identično i suglasno, kako na raspravi tako i tijekom prethodnog postupka, tj. u

istrazi, svjedok F. D. je na raspravi promijenio svoj iskaz koji je dao tijekom istrage, a u kojem je teretio optuženika navodeći da je on bio taj koji je izdao zapovijed da se sruše i zapale kuće i drugi objekti na području "Medačkog džepa", te da je on osobno bio prisutan kada su rušene i paljene kuće u mj.Čitluk i široj okolici međutim, da u tome nije osobno sudjelovao.

Tako svjedok F. D. u svom iskazu koji je dao na raspravi navodi kako je bio tijekom akcije "Džep 93" pripadnik Izviđačke satnije koja se nalazila u sastavu 9. Gardijske brigade HV-a te da mu je tijekom akcije optuženik bio zapovjednik. Dok su se nalazili u mjestu Čitluk sa svih strana su po njima pucali, tako da je bilo ranjenih i mrtvih. Navodi kako nije vidio tko je na tom području palio kuće i druge objekte, to ga nije zanimalo, a on osobno nije sudjelovao u paljenju kuća i drugih objekata. Kada mu je nakon toga predložen njegov iskaz iz istrage, a gdje je o ovim okolnostima sasvim drugačije iskazivao, isti je naveo kako to što je konstatirano u zapisniku nije rekao, tako nešto nije izjavio i to nije istina. Također nije istiniti dio njegovog iskaza iz istrage gdje je konstatirano kako je on bio prisutan kada su drugi pripadnici Izviđačke satnije, njih 4-5, palili i rušili kuće, da je i on bio određen za tu akciju, ali da je to izbjegavao s obzirom da je smatrao kako tako nešto nije u redu. S L. B. o ovome nije razgovarao, odnosno s njime nije niti u jednom trenutku razgovarao o paljenju kuća i siguran je da niti u jednom trenutku u svom iskazu u istrazi nije rekao da je sudjelovao u grupi zajedno s L. B. i ostalima, a koja grupa je palila kuće i objekte, jer on u tome nije sudjelovao i o tome nema nikakvih saznanja. Međutim, kada je iskazivao o ovim istim stvarima u istrazi svjedok F. D. je na potpuno drugačiji i suprotan način iskazivao o ovim istim činjenicama i okolnostima. U iskazu koji je dao dana 29.listopada 2012.g. pred zamjenikom ŽDO Zagreb,naveo je kako su oni dan ili dva prije povlačenja dobili zapovijed iz koje je proizlazilo da je potrebno srušiti i zapaliti neke kuće i druge objekte koji su se nalazili na području "Medačkog džepa", da mu je netko od pripadnika Izviđačke satnije vezano za tu akciju rekao kako je tu zapovijed izdao optuženi J. K.. Također je izjavio kako je on bio prisutan na teretnu kada su rušene i paljene kuće u mj.Čitluk i široj okolici, međutim da on u tome nije sudjelovao s obzirom da je smatrao kako to nije u redu.

Iako je svjedok F. D. na raspravi u cijelosti promijenio svoj ranije dani iskaz iz istrage, a u kojem je teretio optuženika, navodeći da je upravo on bio taj koji je izdao zapovijed da se sruše i zapale kuće na području "Medačkog džepa", da je on osobno bio prisutan kada su rušene neke kuće i objekti na području Čitluka i šire okolice, ali da u tome nije sudjelovao, ovo vijeće je kao istinit, uvjerljiv i vjerodostojan dokaz prihvatilo njegov iskaz koji je dao tijekom istrage, bez obzira što je kasnije na raspravi, u nazočnosti optuženika i njegovog branitelja, takav iskaz u cijelosti negirao navodeći kako to nije izjavio, kako to nije istina i kako se to nije dogodilo na način kako je opisao u istrazi. Naime, ovakav iskaz svjedoka F. D. iz istrage u cijelosti je, u odnosu na bitne i odlučne činjenice, suglasan i podudaran s iskazima L. B. i R. L., a koji su u pogledu rušenja i paljenja kuća i objekata te osobe koja je izdala takvu zapovijed iskazivali potpuno identično. Svjedok F. D. je u svom iskazu u istrazi, na vrlo precizan, detaljan i jasan način opisao što se konkretno događalo na terenu, vezano za paljenje i rušenje kuća, prije napuštanja navedenog područja, tko je izdao takvu zapovijed i tko je sudjelovao u izvršavanju takve zapovijedi. Izmjena tog iskaza iz istrage tijekom rasprave, po ocjeni ovog vijeća, očigledno je učinjena s ciljem kako bi svjedok F. D. olakšao poziciju u kojoj se našao optuženik,a nakon što je protiv njega podignuta optužnica i za navedene inkriminacije a koje se tiču rušenja i paljenja objekata na području"Medačkog džepa" i kako bi na taj način pomogao optuženiku u umanjenu, odnosno otklanjanju odgovornosti za počinjeno kazneno djelo.

Vijeće je također iskaze svjedoka L. B. i R. L. cijenilo kao vjerodostojne, istinite i uvjerljive, jer su u odnosu na ove bitne i odlučne činjenice ovi svjedoci iskazivali i tijekom istrage i tijekom rasprave ne potpuno suglasan i identičan način, u bitnome se njihovi iskazi podudaraju, isti su iskazivali o svojim osobnim i neposrednim saznanjima sa terena gdje su se nalazili kao pripadnici Izviđačke satnije, ni na koji način nisu umanjivali svoju ulogu u navedenim aktivnostima niti su od sebe pokušali otkloniti odgovornost za paljenje i rušenje kuća, pa je i iz tog razloga ovo vijeće procijenilo da se radi o svjedocima koji nisu imali niti jedan razlog teretiti optuženika za nešto što on eventualno nije učinio, odnosno teretiti ga za inkriminacije koje nemaju veze s njime i njegovim učešćem u ovim aktivnostima.

To što velika većina drugih svjedoka, pripadnika Izviđačke satnije, a koji su iskazivali o ovim istim okolnostima nisu iskazivali poput svjedoka L. B. i R. L., tijekom istrage i na raspravi, te poput svjedoka F. D. tijekom istrage, ukazuje na to da se radi o osobama koji su bili pripadnici postrojbe kojom je zapovijedao optuženik, čitavo vrijeme akcije su proveli pod zapovjedništvom optuženika i kao takvi su se na neki način s njim solidarizirali, te ga iz tog razloga nisu željeli teretiti i nisu mu željeli otežavati poziciju u ovom kaznenom postupku, smatrajući da mu na taj način, kao bivšem zapovjedniku i suborcu, olakšavaju procesnu situaciju u kojoj se našao u ovom kaznenom predmetu. Dakle, a imajući u vidu ovako dane iskaze svjedoka L. B. i R. L., a koji su iste dali tijekom istrage i na raspravi, te iskaz F. D. a koji je isti dao tijekom istrage, može se s apsolutnom sigurnošću ustvrditi da je upravo optuženik bio taj koji je izdao zapovijed za paljenje i rušenje kuća prije povlačenja, da je takva zapovijed od strane podređenih pripadnika Izviđačke satnije prije povlačenja i izvršena te da su u tom cilju bile formirane grupe koje su na terenu palile i rušile kuće eksplozivom i protutenkovskim minama. Iz iskaza svjedoka L. B. proizlazi kako je njegova grupa zapalila najmanje 10 objekata, dok iz iskaza svjedoka R. L. proizlazi kako je njegova grupa srušila ili zapalila oko 20 kuća, a da je zapovijed glasila da se sruše i zapale sve kuće na navedenom području. U ovom konkretnom slučaju sud je procijenio da je iskaz svjedoka F. D., a koji je isti dao u istrazi, bez nazočnosti optuženika i njegovog branitelja, valjan dokaz budući da je isti u cijelosti suglasan i identičan s iskazima koje su u istrazi i na raspravi dali svjedoci L. B. i R. L., pa se stoga, u ovom konkretnom slučaju, osuđujuća presuda može temeljiti i na ovom dokazu, tj. iskazu svjedoka F. D. iz istrage jer se, upravo zbog iskaza svjedoka L. B. i R. L., ne radi o tzv. "jednom ili odlučujućem dokazu". Naime, iskazi svjedoka L. B. i R. L., koji u cijelosti potvrđuju navode i tvrdnje svjedoka F. D. iz istrage, predstavljaju tzv. "dodatne čimbenike" koji takav dokaz u cijelosti potvrđuju kao istinit, uvjerljiv i vjerodostojan, tako da se i na njemu može temeljiti osuđujući dio presude. Osim toga, iz izvršenog uvida u zapisnik iz istrage nedvojbeno proizlazi kako svjedok F. D. nije iznio primjedbe na konstatacije koje se navode u zapisniku o njegovom ispitivanju, zapisnik je bez primjedbi i prigovora potpisao, te na taj način potvrdio da je isti sačinjen na vjerodostojan, zakonit i pravilan način, pa je i to dodatni razlog da se isti može cijeniti kao uvjerljiv i istinit.

Postupajući na način kako je to opisano pod točkom 2 optužnice, po ocjeni ovog vijeća nedvojbeno je utvrđeno kako je optuženik postupio protivno članku 147. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine, pri čemu navedeni članak treba dovesti u vezu s člankom 146. stavkom 1. navedene konvencije. Naime, članak 146. stavak 1. propisuje obavezu visokih strana ugovornice da poduzmu sve zakonodavne mjere potrebne radi utvrđivanja odgovarajućih kaznenih sankcija protiv osoba koje su počinile ili koje su izdale naredbu da se počini bilo koja od teških povreda ove konvencije određenih u članku 147. Članak 147. navedene konvencije propisuje teške povrede na koje se odnosi članak 146. stavak 1. pa navodi kako su to one povrede koje obuhvaćaju bilo koji od ovih čina, ako su počinjeni protiv osoba ili imovine zaštićenih konvencijom, kao što su, između ostalog

nabrojanog, uništenje i prisvajanje imovine koje nije opravdano vojnim potrebama, koje je izvršeno u velikim razmjerima, protupravno i samovoljno.

U ovom konkretnom slučaju nedvojbeno je utvrđeno kako su se na navedenom području ("Medačkog džepa") nakon povlačenja hrvatskih snaga rasporedili pripadnici UNPROFOR-a te su isti predstavljali tzv. "tampon zonu" između Oružanih snaga hrvatske vojske i srpskih paravojnih formacija. Iz navedenog se može zaključiti kako stoga nije postojala opasnost povratka srpskih paravojnih formacija na navedeno područje, te ponovno ugrožavanje grada Gospića i okolice s navedenog područja, iz kuća i objekata koji su se nalazili na tom području. Stoga uništenje kuća i drugih objekata u konkretnom slučaju ni na koji način nije bilo opravdano vojnim potrebama, a s obzirom da je optuženik zapovjedio da se zapale i sruše sve kuće na području gdje je provedena vojna akcija "Džep 93", odnosno na širem području mjesta Lički Čitluk, Počitelj i Njegovan, te da su u tom cilju formirane grupe koje su izvršavale navedenu zapovijed, očigledno je da se u konkretnom slučaju radi o imovini velikih razmjera, odnosno vrijednosti većoj od 600.000,00 kuna. Na temelju svih provedenih dokaza, te iskaza optuženika ocjena je ovog vijeća da je optuženik navedenu zapovijed izdao na vlastitu inicijativu, dakle samovoljno, te da takvu zapovijed nije zaprimio od sebi nadređenih a kako je to tvrdio u svom iskazu. Naime, optuženik se u svom iskazu "pravdao" da je ovu zapovijed dobio preko "motorole", pri čemu nije precizirao i naveo od koga je takvu zapovijed dobio. Međutim, kako se u ovom konkretnom slučaju radi o eklatantnom primjeru postupanja koje je protivno međunarodnom ratnom pravu, a vezano za zaštitu građanskih osoba za vrijeme rata, zasigurno je da se takve zapovijedi ne izdaju i ne prenose preko "motorole" već bi o tome postojao nekakav pisani trag, a ukoliko zbog hitnosti situacije nije moguće izdati pisanu zapovijed, nakon što je izdana usmena zapovijed sigurno bi o tome ostao nekakav pisani trag iz kojeg bi bilo vidljivo tko je izdao takvu zapovijed, kome je izdana takva zapovijed, s kojim ciljem i kada je takva zapovijed izdana. Kako u ovom konkretnom slučaju ne postoji pisana zapovijed, a niti naknadno sačinjeni pisani trag o eventualnoj usmenoj zapovijedi, a optuženik se nije mogao sjetiti niti osobe koja mu je izdala takvu zapovijed, iako se ne radi o zapovijedi koja se ne izdaje baš svaki dan tijekom ratnih operacija, očigledno je da je ovakav iskaz optuženika isključivo usmjeren na otklanjanje, odnosno umanjeње kaznene odgovornosti, pa stoga sud taj dio iskaza optuženika nije prihvatio kao istinit, uvjerljiv i vjerodostojan.

Zapovijedajući da se pale i ruše sve kuće na navedenom području, a što je optuženik učinio samovoljno i na vlastitu ruku i što nije bilo opravdano vojnim potrebama, optuženik je kao zapovjednik Izviđačke satnije prekršio pravila međunarodnog prava koja vrijede za vrijeme oružanog sukoba, odnosno konkretno članak 147. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. Naime, on je kao zapovjednik Izviđačke satnije za vrijeme oružanog sukoba i provođenja ove vojne akcije bio dužan voditi računa o tome da njemu podređeni pripadnici postrojbe samovoljno ne uništavaju imovinu civila, ako to nije bilo opravdano vojnim potrebama i vojnim ciljevima, u tome ih je bio dužan spriječiti i onemogućiti takvo njihovo postupanje, međutim on osobno kao zapovjednik ne samo da u tome nije onemogućavao i sprječavao sebi podređene pripadnike postrojbe, već im je kao zapovjednik i sam naredio da tako nešto naprave, iako je bio svjestan nedopustivosti i protupravnosti takvog svog postupanja, odnosno okolnosti da je takvo postupanje strogo zabranjeno pravilima konvencije, čime je pokazao da u odnosu na ovo kazneno djelo i nastupjele posljedice djelo želi kao takvo i kao svoje, dakle postupao je s oblikom krivnje koji se u kaznenom pravu naziva direktnim umišljajem.

Kako se u postupanju optuženika, a kako je to opisano pod točkom 2 optužnice ostvaruju objektivna i subjektivna obilježja kaz.djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. stavak 1. OKZ RH, to je ovo vijeće optuženika za navedeno kazneno djelo i proglasilo krivim.

Kod odluke o izboru vrste i visine kazne sud je cijenio sve okolnosti koje utječu na odabir vrste i visine kazne. Tako je kao olakotne okolnosti na strani optuženika sud cijenio činjenicu da isti prije počinjenja ovog kaz.djela, a i kasnije, nije osuđivan što ukazuje na njegovo dosadašnje primjereno ponašanje. Ocjena je ovog suda da se u odnosu na njegovo dosadašnje ponašanje ovaj inkriminirani događaj može tretirati kao incident u njegovom dosadašnjem životu i samo na temelju toga ne može se zaključivati o tome da je optuženik osoba koja je sklona vršenju kaznenih djela, te da je vršenje kaznenih djela njegov uobičajeni obrazac ponašanja u svakodnevnom životu, pa tako i za vrijeme ratnih zbivanja.

Također je kao olakotne okolnosti cijenio činjenicu da je isti bio sudionik Domovinskog rata, da je u međuvremenu kod njega utvrđena invalidnost (30%-tni invalid) te je narušenog zdravstvenog stanja, da je obiteljski čovjek i otac četvero djece, a također je kao olakotnu okolnost sud cijenio činjenicu da se optuženik primjereno ponašao tijekom trajanja ovog kaznenog postupka.

Otegotnih okolnosti na strani optuženika sud nije pronašao.

Imajući u vidu sve naprijed navedene olakotne okolnosti, te činjenicu da nije utvrđena niti jedna otegotna okolnost a s druge strane cijeneći protok vremena od počinjenja ovog kaznenog djela, po ocjeni ovog vijeća sve utvrđene olakotne okolnosti u svome zbiru mogu se cijeniti kao osobito olakotne okolnosti.

Iako je za ovo kazneno djelo zakonom propisana kazna zatvora od najmanje 5 godina ili kazna zatvora u trajanju od 20 godina, imajući u vidu čitav niz olakotnih okolnosti na strani optuženika, a koje je sud cijenio kao osobito olakotne okolnosti, protok vremena od počinjenog kaznenog djela, te okolnost da nije utvrđena niti jedna otegotna okolnost na strani optuženika, ovo vijeće smatra da se i ublaženom kaznom zatvora može ostvariti zakonska svrha kažnjavanja propisana zakonom. Stoga je, optuženik za navedeno kazneno djelo uz primjenu odredbi o ublažavanju iz članka 38.točka 2. i članka 39. st.1.toč.1.OKZ RH osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, jer po ocjeni ovog vijeća navedena kazna u cijelosti je primjerena težini i vrsti počinjenog kaz.djela i ličnosti optuženika, istom će se ostvariti prvenstveno svrha specijalne prevencije kako optuženik u svom budućem životu ne bi činio kaznena djela, a istovremeno će se ostvariti i svrha generalne prevencije u smislu da će se poslati poruka drugim pripadnicima zajednice kako nije dopušteno činiti kaznena djela te da će svatko onaj tko počini kazneno djelo, u bilo kojem obliku, za to biti sankcioniran i primjereno kažnjen.

Kako je tijekom postupka optuženik jedno vrijeme bio u istražnom zatvoru, to mu se u ovako dosuđenu kaznu zatvora uračunava vrijeme lišenja slobode i vrijeme koje je proveo u istražnom zatvoru od 01.ožujka 2012.g. do 10.listopada 2012.g.

S obzirom da je optuženik oglašen krivim zbog kaznenog djela iz članka 120.stavak 1. OKZ RH, to je isti dužan podmiriti troškove kaznenog postupka na ime troškova svjedoka u ukupnom iznosu od 28.076,45 kuna, te je dužan podmiriti paušalnu svotu u iznosu od 5.000,00 kuna, a paušal je odmjerjen imajući u vidu duljinu trajanja i složenost ovog kaznenog postupka.

U odnosu na oslobađajući dio presude (točka 1 optužnice):

I u odnosu na ovu točku optužnice od ukupno 26 ispitanih svjedoka neki od svjedoka nemaju saznanja o tome da bi u bazu izviđačke satnije koja se nalazila u mjestu Lički Čitluk bili dovođeni ratni zarobljenici, neki od svjedoka iskazivali su o ratnom zarobljeniku koji je bio zarobljen na početku same akcije na groblju u blizini mjesta Lički Čitluk, dok su neki od svjedoka iskazivali o ostalim ratnim zarobljenicima koji su bili tijekom akcije dovođeni u navedenu bazu.

Tako svjedoci L. B., F. G., J. G., K. G., A. S., T. J., N. G., B. P., I. J., F. D., M. K., S. Š., L. M. i S. P. u svojim iskazima nisu imali nikakvih osobnih i neposrednih, a isto tako i posrednih saznanja vezano za sporne činjenice koje se odnose na točku 1 optužnice, odnosno isti nisu imali nikakvih saznanja vezano za ratne zarobljenike i njihovu daljnju sudbinu, pa je ovo vijeće iskaze navedenih svjedoka cijenilo kao nevažne i nebitne za utvrđivanje spornih pravno-relevantnih činjenica.

U odnosu na zarobljenog pripadnika neprijateljske vojske, a koji je zarobljen na groblju u neposrednoj blizini mjesta Lički Čitluk, a što se dogodilo na samom početku ove vojne akcije, iskazivali su svjedoci M. K., M. Š., J. V., M. T., S. K., S. Č., R. M. i Z. K..

Tako svjedok M. K. u svom iskazu navodi kako je osoba po prezimenu Š. na pravoslavnom groblju naišao na jednu mušku osobu koju su potom zarobili. Radilo se o osobi starosti 50-ak godina, na sebi je imao vojnu jaknu i Š. je tu osobu nekome predao, a isti je vidio kako su ga poslije pripadnici Izviđačke satnije negdje odvezli vojnim vozilom, a u to vrijeme je zapovjednik Izviđačke satnije bio optuženik J. K..

Ovakve navode svjedoka M. K. u cijelosti potvrđuje i svjedok M. Š.. Isti u svom iskazu navodi kako je na groblju u Čitluku zarobio jednu mušku osobu i koliko se sjeća isti se zvao M. P.. Isti je bio starosti 50-ak godina, na sebi je imao "SMB" vjetrovku bivše JNA i sjeća se da mu je jedna ruka krvarila, a samo zarobljavanje je bilo koncem prvog dana akcije. Nakon što ga je zarobio, spustio ga je i predao u bazu Izviđačke satnije, gdje su se tada tamo nalazili pripadnici 9.Gardijske brigade i nekoliko pripadnika Izviđačke satnije. U trenutku kada je tog zarobljenika s groblja spustio u bazu, ne sjeća se da bi optuženik bio u bazi, ali nakon nekih 5 minuta i njega je uočio u samoj bazi. Ne zna što je kasnije bilo s ovim zarobljenikom i kakva je bila njegova daljnja sudbina.

Svjedok J. V. u svom iskazu naveo je kako se sjeća zarobljavanja jednog neprijateljskog vojnika na groblju u mj.Čitluk. Po njegovoj procjeni radilo se o osobi starosti oko 60 godina, isti je na sebi imao "SMB" uniformu bivše JNA i sjeća se da je bio ozlijeđen u predjelu lijeve ruke. Ne sjeća se je li to bilo prvi dan akcije ili kasnije, nije vidio što se kasnije dogodilo s tim zarobljenikom, ali pričalo se da ga je kasnije preuzeo zapovjednik Izviđačke satnije koga on ne pozna i za koga je čuo da se zove P. K., a isto tako ne zna što je kasnije bilo s tim zarobljenikom.

Svjedok S. K., također u svom iskazu potvrđuje navode naprijed citiranih svjedoka kako je na groblju pokraj Čitluka zarobljen jedan neprijateljski vojnik koji je bio obučen u uniformu bivše "JNA", međutim više se ne sjeća njegove dobi, a koliko se sjeća isti je bio visine oko 186 cm., ne sjeća se da je taj neprijateljski vojnik bio ozlijeđen, a nakon zarobljavanja isti je odveden u mjesto Čitluk. Kada mu je predočeno da je u istrazi, opisujući

tog zarobljenog neprijateljskog vojnika, naveo kako se radilo o muškarcu oko 45 godina, zamotane ruke, srednje građe i srednje visine naveo je kako se sjeća toga što je izjavio u istrazi, međutim ne sjeća se da bi spominjao ovu zamotanu ruku. Ne sjeća se kojeg dana je taj neprijateljski vojnik zarobljen ali to je bilo negdje predvečer, a niti on ne zna što je kasnije bilo s tim zarobljenim neprijateljskim vojnikom, a istog su zarobili jedan dečko iz Senja po nadimku Š. i M. Š. te su ga s groblja odveli u mjesto Čitluk.

I svjedok S. Č., u svom iskazu navodi kako su pripadnici njegove postrojbe na groblju zarobili jednog neprijateljskog vojnika, to je čuo preko radio veze, a koliko se sjeća to je moglo biti u Čitluku ili Počitelju. Taj zarobljeni neprijateljski vojnik, kasnije je nekome predan, kome je predan i što je kasnije bilo s njim nije mu poznato, a koliko se sjeća, to je moglo biti 4. ili 5. dan nakon započinjanja akcije, mada u to nije bio siguran.

Svjedok R. M., iskazujući o ovom okolnostima, u svom iskazu je naveo kako su tijekom akcije on, M. Š. i S. K., na jednom groblju zatekli jednog čovjeka. Radilo se o osobi višeg rasta, starosti oko 50 godina, isti je bio obučen u kaput ili jaknu bivše "JNA", a imao je i zamotanu ruku. Ne sjeća se kome su predali tog zarobljenika i kako se zove to mjesto gdje se nalazi to groblje, a koliko se sjeća, to je bilo 3. ili 4. dan nakon što je započela ta vojna akcija.

Svjedok Z. K., u svom iskazu je naveo kako se sjeća jednog zarobljenika, a koji je bio zarobljen na jednom groblju i vidio ga je pokraj jedne kuće. Taj zarobljenik je na sebi imao hlače koje su pripadale vojnoj odori, a s groblja je doveden u selo gdje se nalazila smještena vojska, međutim ne zna o kojem se mjestu radi. Nakon toga je taj zarobljenik iz tog sela odvezen s jednim vozilom koje je sličilo na "kampanjolu", ne zna tko ga je iz tog sela odveo, s obzirom da je tamo bilo puno vojske. Ne sjeća se jesu li u to vrijeme u tom selu bili i pripadnici Izviđačke satnije, a u razgovoru s tim zarobljenim neprijateljskim vojnikom uspjeli su saznati kako je on u bliskim odnosima s M. P., a koji je tijekom borbe ubio njihovog suborca Z. K.. Koliko se sjeća taj zarobljenik je bio ranjen u nogu, a sve se to događalo u mjestu Čitluk ispred jedne bijele kuće.

Za razliku od ovih svjedoka, a koji su u odnosu na ove bitne i odlučne činjenice, a koje se tiču zarobljenika koji je zarobljen na groblju blizu mjesta Lički Čitluk, iskazivali suglasno, kako tijekom istrage, tako i na raspravi, svjedok M. T. u iskazu koji je dao na raspravi iskazivao je potpuno drugačije u odnosu na iskaz koji je dao tijekom istrage.

Iskazujući na raspravi, svjedok M. T. je naveo kako tijekom ove akcije nije vidio da bi bio ubijen netko od ratnih zarobljenika. Što se tiče baze Izviđačke satnije, ona se nalazila u jednoj napuštenoj kući blizu jednog bunara i on se ne sjeća i nije vidio da bi u tu kuću bili dovedeni ratni zarobljenici. Kada mu je nakon toga predan njegov iskaz iz istrage sa zapisnika od 01. ožujka 2012g., a u kojem je naveo kako je ispred kuće u kojoj se nalazila baza Izviđačke satnije vidio jednog muškarca starosti 45-50 godina, visokog oko 190 cm, kovrčave kose, naveo je da je taj dio njegovog iskaza točan, tog muškarca je vidio u prolazu dok je išao prema kolegi koji se nalazio na položaju, a nakon toga više tog muškarca nije vidio. Kada mu je predan nastavak njegovog iskaza iz istrage s tog zapisnika, a gdje je naveo kako je u jednom trenutku pokraj tog muškarca vidio optuženog J. K. i A. S., a koji su u ruci imali pištolje, da je nakon toga ušao u kuću te kada je čuo pucanj i kada je izašao da je vidio optuženog K. i S. kako stoje pokraj tog čovjeka koji je ležao s ranom na prsima ili na glavi, međutim da ne zna tko ga je ubio, svjedok M. T. je naveo kako se ne sjeća da bi dao upravo takav iskaz u istrazi, međutim sjeća se da se u to vrijeme tamo dosta i stalno pucalo.

Potvrdio je da su potpisi na tom zapisniku doista i njegovi, te da je u međuvremenu dosta stvari i zaboravio, budući da se zbog psihičkih problema liječi u Francuskoj.

Svjedok N. P. u svom iskazu koji je dao na zapisniku od 12.rujna 2011.g., a koji zapisnik je pročitao tijekom dokaznog postupka budući da je isti u međuvremenu preminuo, naveo je kako je 1993.g. bio pripadnik 9.Gardijske brigade HV-a, a zapovjednik mu je bio Z. Z. zvani Z. Zna da je tijekom akcije bio uhićen jedan stariji muškarac na groblju u Počitelju, te je isti potom doveden do mjesta gdje je bilo okupljalište za vojsku. Koliko je čuo taj muškarac se zvao Đ., navodno je bio iz Gospića i neki su ga poznavali jer su prije rata s njim zajedno pili u kafiću. Po njega su potom došli i odvezli su ga vojnim vozilom, ne zna kojim jer ga to nije zanimalo, a nije vidio da bi ga netko mučio ili maltretirao. Vojnici koji su ga odvezli na sebi su imali maskirne uniforme HV-a, ne zna točno kojoj su postrojbi pripadali, ali misli da su pripadali 9. Gardijskoj brigadi HV-a.

Svjedok Z. Z. u svom iskazu je naveo kako su treći dan akcije pripadnici HV-a zarobili jednog pripadnika neprijateljske vojske, radilo se o pripadnicima pješачke bojne i potom su ga doveli do kuća gdje su bili smješteni. Taj zarobljeni pripadnik neprijateljske vojske, bio je obučen u "SMB" uniformu, starosti oko 30 godina. Kada se nakon nekog vremena vratio natrag do tih kuća, rečeno mu je da su došli po ovog zarobljenika, odveli su ga negdje, međutim nisu mu rekli tko je došao po njega i tko ga je odveo. Ne sjeća se da bi taj zarobljeni pripadnik neprijateljske vojske bio ozlijeđen, da je imao kakvu ozljedu, to bi sigurno vidio i zapamtio, a kada mu je predloženo da je u svom iskazu tijekom istrage izjavio kako je taj vojnik bio starosti oko 40 godina, naveo je kako je moguće da je imao toliko godina.

Iskazujući o ovim okolnostima, svjedok I. H., u svom iskazu je naveo kako je jednom prilikom, na postrojavanju, vidio jednog zarobljenika koji je djelom bio obučen u uniformu, a dijelom u civilnu odjeću. Dečki iz postrojbe tog su zarobljenika nakon toga odvezli u jednom crvenom automobilu, to se sve događalo u mjestu Divošelo, a kasnije je taj zarobljenik odvezen prema Bilaju. Ne zna što se kasnije dogodilo s tim zarobljenikom, a radilo se o osobi starosti 40-50 godina, međutim ne može se sjetiti njegove visine i građe. kada mu je predloženo da je tijekom istrage izjavio da se sve to događalo u mjestu Čitluk, a ne u Divošelu, naveo je da je to točno, odnosno taj zarobljenik je doveden u Čitluk. Sjeća se da ga je netko ošamario, isti je imao zamotanu ruku, a on ne zna koja dvojica su ga vozilom odvezli prema Bilaju. Nakon toga je taj zarobljenik jednostavno nestao, a on vjeruje da je ubijen. Naime, u Gospiću, dok se nalazio na piću od nekih pripadnika 9.Gardijske brigade čuo je da je tog zarobljenika "pojeo mrak", iz čega je on zaključio da je isti ubijen. Optuženik se nalazio na tom mjestu s kojeg je taj zarobljenik odvezen, i iz toga je zaključio da je upravo on to naredio, jer tko bi ga mogao odvesti, a da on to nije naredio. Ne može se sjetiti kojeg dana akcije je to bilo.

Svjedok R. L. u svom iskazu je naveo kako se sjeća jedne situacije sa dvojicom zarobljenika neprijateljske vojske, međutim ne sjeća se tko ih je zarobio, gdje su isti zarobljeni, a isto tako ne sjeća se što je kasnije bilo s ovim zarobljenicima. Opisujući navedene osobe, isti je naveo kako je jedan od njih bio proćelav, stariji čovjek, negdje oko 45 godina života, prosijed i malo krupnije građe, dok je ovaj drugi bio normalne građe. Nakon što su isti zarobljeni, dovedeni su u bazu u Čitluk, optuženik je bio tamo kada su ovi zarobljenici dovedeni, kada su ih pripadnici Izviđačke satnije počeli tući šakama i nogama te ih i verbalno maltretirati, a sve je to trajalo oko pola sata, međutim nije siguran da je optuženik bio tamo kada su ti zarobljenici odvedeni u jednu staju. Netko od pripadnika

Izviđačke satnije mu je kasnije rekao kako su ta dva zarobljenika odvedena u jednu staju, te da su tamo ubijeni, a on se sjeća da je u jednom trenutku dok se tamo nalazio čuo neke rafale i nakon toga više nije vidio ove zarobljene pripadnike neprijateljske vojske. Od pokojnog M. V. je čuo da ih je ubio M. P., a je li to doista istina ili ne, njemu nije poznato kao što m u nije poznato je li to bilo prvi ili drugi dan akcije.

Imajući u vidu ovako dani iskaz svjedoka R. L., a u kojem je on naveo kako je od pokojnog M. V. čuo da je navedene zarobljenike neprijateljske vojske ubio M. P., dopunski je ispitan svjedok B. P. na raspravi dana 06.lipnja 2016.godine (list 1243-1244).

U dopuni svog iskaza svjedok B. P. je naveo kako je njegov nadimak M. iz čega se može zaključiti kako se radi upravo o osobi koju je u svom iskazu spomenuo svjedok R. L. i za koju se tvrdi da je upravo on bio taj koji je ubio tu dvojicu zarobljenika neprijateljske vojske. Također je naveo kako tijekom ove akcije, on nije nikoga ubio, pa tako niti tu dvojicu neprijateljskih zarobljenika, ako treba spreman je ići i na poligraf, a ako je potrebno može se i suočiti s R. L..

Imajući u vidu iskaze ovih svjedoka, a koji su imali saznanja o zarobljenim neprijateljskim vojnicima tijekom akcije "Džep 93", a koji su nakon toga dovedeni u mj.Lički Čitluk, gdje se nalazila baza Izviđačke satnije, po ocjeni ovog vijeća nesporno je utvrđeno da se doista radilo o ukupno 4 zarobljena neprijateljska vojnika. Radi se o NN neprijateljskim vojnicima, s obzirom da tijekom dokaznog postupka nije utvrđen na nesporan način identitet navedenih osoba, a da se doista radi o 4 različite osobe, kako se to navodi u točki 1. optužnice, a ne o jednoj osobi koja je na 4 različita načina opisivana od strane ispitanih svjedoka, a kako to tvrdi obrana, proizlazi iz činjenice da su svjedoci koji su opisivali ove ratne zarobljenike vremenski različito određivali dane akcije kada su ti zarobljenici viđani u bazi, različito su opisivana i mjesta gdje su ti neprijateljski vojnici prethodno zarobljeni, a isti su također različito opisivali izgled i starost navedenih zarobljenika, pa se iz svega toga može s potpunom sigurnošću zaključiti kako se doista radi o 4 različite osobe, a ne jednoj te istoj osobi i koji su svjedoci opisivali na različiti način. Naime, kada se imaju u vidu iskazi svjedoka koji su opisivali zarobljenika koji je zarobljen na groblju pokraj Čitluka, te iskazi svjedoka koji su opisivali ostale zarobljenike, tada proizlazi kako je na groblju u Čitluku zarobljena jedna muška osoba starosti oko 50-ak godina sa zamotanom rukom, a što je bilo na samom početku navedene akcije. Također se spominje jedna muška osoba koja je zarobljena na groblju u Počitelju, po imenu Đ., a koga su poznavali neki iz Gospića. Spominje se i jedan muškarac starosti 45-50 godina visok oko 190 cm, kovrčave kose, te jedan muškarac koji je bio obučen u "SMB" uniformu starosti oko 30 godina, a koji opisi doista ukazuju na to da se radi o različitim osobama, a ne istoj osobi. Osim toga iz iskaza svjedoka koji su iskazivali o zarobljenim neprijateljskim vojnicima nedvojbeno je utvrđeno kako su u bazu Izviđačke satnije, u dva različita navrata, bili dovedeni po jedan ratni zarobljenik, a u jednom navratu su se u bazi istovremeno nalazila dva zarobljena neprijateljska vojnika, , a što također potvrđuje navode iz optužnice da se radilo o ukupno četiri NN zarobljena neprijateljska vojnika, a ne o jednom koji je na različite načine od strane svjedoka opisan.

Imajući u vidu iskaze svjedoka N. P., Z. Z., I. H., R. L. i M. T., po ocjeni ovog vijeća, nedvojbeno je utvrđeno kako je na početku vojne akcije "Džep 93" najprije zarobljen jedan pripadnik neprijateljske vojske na groblju pokraj mjesta Lički Čitluk, te je isti potom doveden u bazu Izviđačke satnije koja se nalazila u jednoj kući u mj. Lički Čitluk. O tome su iskazivali svjedoci M. K. M. Š., J. V., S. K., S. Č., R. M. i Z. K., a isti u potpunosti suglasno i gotovo na identičan način navode kako su vidjeli tog zarobljenog pripadnika neprijateljske

vojske u bazi Izviđačke satnije u mjestu Lički Čitluk, da je isti potom negdje odveden, te da oni ne znaju njegovu daljnju sudbinu. Svjedoci su na potpuno identičan i istovjetan način iskazivali kako tijekom istrage tako i na raspravi, pa ovo vijeće nije imalo niti jednog razloga da ovako dane iskaze svjedoka ne cijeni kao vjerodostojne, istinite i uvjerljive, budući da su u odnosu na ovu odlučnu činjenicu iskazivali na potpuno identičan i suglasan način, a radi se o njihovim osobnim i neposrednim saznanjima do kojih su došli boravkom na terenu.

Za razliku od ovih svjedoka, svjedok M. T. je na raspravi iskazivao potpuno drugačije nego li tijekom istrage. Naime, kada je ispitivan tijekom istrage od strane zamjenika ŽDO Zagreb, bez prisutnosti optuženika i njegovog branitelja, isti je naveo kako je bio prisutan u trenutku kada je jedan pripadnik neprijateljske vojske bio zarobljen na jednom groblju i doveden u bazu Izviđačke satnije. U jednom trenutku začuo je pucanj i kada je pogledao vidio je da se pokraj osobe, koja je ležala na tlu, a radilo se upravo o tom zarobljenom pripadniku neprijateljske vojske, nalaze optuženik i A. S., a isti su držali pištolje u rukama, međutim da on nije vidio tko je tom prilikom ubio navedenog ratnog zarobljenika. Iskazujući o ovom istom događaju na raspravi, u nazočnosti stranaka, isti je izjavio kako se ne sjeća da bi on dao upravo takav iskaz, a kako je to konstatirano u zapisniku iz istrage, poricao je da se tako nešto doista i dogodilo, te je u cijelosti negirao svoj ranije dani iskaz iz istrage u pogledu ovih okolnosti.

Dakle, kada se imaju u vidu iskazi ovih svjedoka, proizlazilo bi da u odnosu na ovog ratnog zarobljenika, a koji je zarobljen na groblju u blizini mjesta Lički Čitluk, jedino svjedok M. T., tereti optuženika u iskazu koji je dao tijekom istrage, pred zamjenikom ŽDO Zagreb, a kada nisu bili prisutni optuženik i njegov branitelj i kada isti nisu bili u mogućnosti postavljati pitanja navedenom svjedoku, te sudjelovati u dokaznoj radnji ispitivanja ovog svjedoka. Prilikom kontradiktornog ispitivanja svjedoka na raspravi, isti je u cijelosti poricao navode koji su konstatirani i navedeni u zapisniku iz istrage, tvrdeći kako to nije točno i kako se sam događaj nije odigrao na način kako je to opisano u tom zapisniku. Osim toga, takve njegove navode i tvrdnje iz istrage tijekom ovog dokaznog postupka, nisu potvrdili ispitani svjedoci a koji su također imali saznanja o ovom inkriminiranom događaju, niti su takvi navodi iz istrage potvrđeni nekim drugim provedenim dokazima.

Imajući u vidu praksu Europskog suda za ljudska prava, te praksu Vrhovnog suda RH, a koja se odnosi na pravilo tzv. "jednog ili odlučujućeg dokaza", po ocjeni ovog vijeća, samo na temelju iskaza svjedoka M. T. iz istrage, a kada nisu bili nazočni tom ispitivanju optuženik i njegov branitelj i kada nisu bili u mogućnosti postavljati pitanja navedenom svjedoku te na neki drugi način dovoditi u sumnju njegove navode i tvrdnje, ne može se temeljiti osuđujuća presuda, a u nedostatku nekih drugih dokaza koji bi potvrđivali takve navode i tvrdnje svjedoka koje je iznio tijekom istrage.

Naime, u takvoj situaciji a kada sam svjedok na raspravi tijekom kontradiktornog ispitivanja tvrdi da ti navodi iz istrage nisu točni te da nije dao takav iskaz, a kada ne postoje drugi tzv. "dodatni čimbenici protuteže" , a koji dopuštaju pravilnu procjenu pouzdanosti i vjerodostojnosti takvog dokaza, takav iskaz svjedoka iz istrage ne može se cijeliti kao valjan i vjerodostojan dokaz za osuđujuću presudu i samo na takvom iskazu, u nedostatku nekih drugih dokaza, ne može se temeljiti osuđujuća presuda. U ovakvoj pravnoj situaciji, a da bi se takav iskaz iz istrage mogao cijeliti kako valjan i vjerodostojan dokaz moraju postojati i drugi tzv. "dodatni čimbenici", odnosno drugi dokazi koji bi potvrđivali takve navode i tvrdnje iz istrage, pa da bi se onda takav iskaz mogao prihvatiti kao valjan i vjerodostojan dokaz i da bi se na njemu onda mogla temeljiti osuđujuća presuda. Kako u ovoj konkretnoj situaciji, niti

jedna drugi ispitanii svjedok ne potvrđuje navode i tvrdnje svjedoka M. T. iz istrage, a niti postoje neki drugi dokazi koji bi takve navode i tvrdnje potvrđivali, to se njegova tvrdnja iz istrage, da je navedeni ratni zarobljenik pronađen na groblju, a potom ubijen u bazi izviđačke satnije u Čitluku, u nazočnosti optuženika, ne može prihvatiti kao istinita i vjerodostojna, budući da su svi drugi svjedoci, suglasno naveli kako je navedeni ratni zarobljenik iz te baze negdje odveden, da ne znaju njegovu daljnju sudbinu, dakle nitko ne spominje da je isti u toj bazi u nazočnosti optuženika i ubijen, a kako je to tvrdio svjedok M. T. tijekom istrage, a što je kasnije, tijekom rasprave, i sam negirao.

Iz navedenog se može zaključiti kako u odnosu na ove inkriminacije iz optužnice postoji dvojba u pogledu daljnje sudbine navedenog ratnog zarobljenika, odnosno je li isti u nazočnosti optuženika ubijen ili ne, a kako se u kaznenom postupku svaka dvojba mora uvijek tumačiti u korist optuženika, to stoga, na temelju provedenih dokaza i ocjene tih dokaza nije na potpuno nedvosmislen i siguran način utvrđeno da je navedeni ratni zarobljenik doista i ubijen u bazi Izviđačke satnije u Čitluku u nazočnosti samog optuženika, a kako se to navodi pod točkom 1 izmijenjene optužnice.

U odnosu na ostale zarobljene pripadnike neprijateljske vojske (3 preostala zarobljenika), od svih ispitanih svjedoka određenih neposrednih i posrednih saznanja imali su jedino svjedoci Z. Z., I. H., R. L., N. P. i B. P., s time što su svjedoci Z. Z., I. H. i N. P. iskazivali o situaciji kada je u bazu Izviđačke satnije doveden jedan zarobljenik, dok su svjedoci R. L. i B. P. iskazivali o situaciji kada su se u bazi istovremeno nalazila dva neprijateljska zarobljenika.

U odnosu na ovog jednog zarobljenika, svjedoci Z. Z., N. P. i I. H. su potpuno suglasno i identično iskazivali kako su u bazi Izviđačke satnije uočili jednog zarobljenog pripadnika neprijateljske vojske po koga je netko došao, te je isti potom negdje odveden, s time što Z. Z. i N. P. ne znaju daljnju sudbinu odvedenog zarobljenika, dok svjedok I. H. u svom iskazu navodi kako niti on ne zna što je bilo kasnije s tim zarobljenikom, budući da o tome nema neposrednih saznanja, međutim da je na piću u Gospiću čuo kako je tog zarobljenika "pojeo mrak", i iz toga je shvatio kako je isti ubijen, a s obzirom da se optuženik nalazio u bazi kada je taj zarobljenik odveden po tome je zaključio da je on to i naredio, jer tko bi drugi osim njega to mogao narediti.

Nitko drugi od ispitanih svjedoka, u odnosu na ovog zarobljenika, nije imao neposrednih ili posrednih saznanja, pa kada se imaju u vidu iskazi svjedoka Z., P. i H., po ocjeni ovog vijeća, na temelju ovako danih iskaza, također se ne može na apsolutno siguran i nedvosmislen način ustvrditi da je i taj zarobljeni pripadnik neprijateljske vojske, a nakon što je odveden iz baze, doista bio i ubijen, te da je optuženik znao da će se tako nešto i dogoditi. Jedino što je po ocjeni ovog vijeća na potpuno siguran i nedvosmislen način utvrđeno iz iskaza ovih svjedoka to je činjenica da je taj zarobljenik doista bio u bazi Izviđačke satnije, da je netko došao po njega, te da je potom isti negdje odveden, a kakva je bila daljnja sudbina tog zarobljenika nije utvrđeno na potpuno nedvojben i nesporan način. Naime, tvrdnje svjedoka I. H., kako je on nešto "čuo", kako "vjeruje", kako je "zaključio", ne predstavljaju njegova osobna i neposredna saznanja o samom inkriminiranom događaju, već se radi o saznanjima koja ustvari predstavljaju njegovo pretpostavljanje i zaključivanje, radi se o saznanjima koja svoj izvor imaju u tzv. "rekla-kazala" pričama koje su se odvijale po kafićima i sličnim mjestima, pa se takav njegov iskaz ne može cijeliti kao uvjerljiv, istinit i vjerodostojan i na njemu se ne može temeljiti osuđujuća presuda. S obzirom da na temelju iskaza svjedoka koji imaju neposrednih i osobnih saznanja o ovom zarobljenom pripadniku

neprijateljske vojske nije na potpuno nedvosmislen način utvrđeno kako je i ovaj zarobljenik, po odvođenju iz baze Izviđačke satnije, doista bio ubijen, to se i ova činjenica, a koja se odnosi na daljnju sudbinu navedenog ratnog zarobljenika mora i treba tumačiti u interesu i u korist optuženika primjermom načela "in dubio pro reo", pa tako i u odnosu na ovu odlučnu činjenicu valja zaključiti kako nije na potpuno nedvosmislen način utvrđeno da je i navedeni pripadnik neprijateljske vojske ubijen, a kako se to tvrdi u točki 1 izmijenjen optužnice.

U odnosu na situaciju kada su se u bazi Izviđačke satnije istovremeno nalazila dva zarobljena neprijateljska vojnika, iskazivali su svjedoci R. L., a posredno i svjedok B. P., koji je dodatno i naknadno ispitan, s obzirom da ga je u svom iskazu spominjao R. L.. Naime, svjedok R. L., u svom iskazu je naveo kako je siguran da je optuženik bio prisutan u bazi Izviđačke satnije u trenutku kada su dovedena ova dva zarobljena pripadnika neprijateljske vojske, međutim, da nije siguran je li on bio tamo u trenutku kada su isti odvedeni iz baze u jednu staju. Iako on osobno nema neposrednih saznanja o tome što se kasnije događalo s navedenim ratnim zarobljenicima, naveo je kako mu je netko od pripadnika Izviđačke satnije rekao da su ta dva ratna zarobljenika odvedeni u jednu staju, koja se nalazila u neposrednoj blizini izviđačke satnije, te da su tamo ubijeni, a od pokojnog M. V., koji je također bio pripadnik izviđačke satnije, da je čuo kako je navedene zarobljenike ubio M. P., a je li to istina ili ne, njemu to doista nije poznato jer tako nešto nije osobno vidio.

Upravo zbog ovakvih tvrdnji i navoda svjedoka R. L., a gdje on eksplicitno navodi kako je B. P. bio taj pripadnik Izviđačke satnije koji je ubio navedene ratne zarobljenike, dodatno je pozvan i ispitan svjedok B. P., a koji je sam potvrdio kako je njegov nadimak M. i koji je prilikom dodatnog ispitivanja na potpuno decidan, uvjerljiv i apsolutno siguran način naveo kako on tijekom te akcije, nikoga nije ubio, pa tako niti ta dva zarobljena neprijateljska vojnika, te da je to što je u svom iskazu naveo R. L., neistina i laž.

Dakle, kada se ima u vidu dani iskaz svjedoka R. L., a iz kojeg proizlazi da ovaj svjedok nema osobnih i neposrednih saznanja o tome što se doista dogodilo s ova dva zarobljena pripadnika neprijateljske vojske, a nakon što su odvedeni iz baze Izviđačke satnije, da je isti samo čuo kako su navedeni zarobljenici ubijeni u jednoj staji, te da je to učinio B. P., a da on ne zna je li to istina ili ne, pa kada se s druge strane ima u vidu iskaz svjedoka B. P. koji u cijelosti opovrgava i demantira ovakve navode i tvrdnje svjedoka R. L., to se samo na temelju ovako danog iskaza svjedoka R. L., a koji nije potvrđen niti jednim drugim provedenim dokazom, a u nedostatku nekih drugih čvrstih i sigurnih dokaza koji bi potvrdili ovakve njegove navode i tvrdnje, ne može se s apsolutnom sigurnošću i nedvosmisleno zaključivati da su i ova dva zarobljena neprijateljska vojnika, po odvođenju iz baze Izviđačke satnije, doista i ubijeni, a kako se to navodi u točki 1 izmijenjene optužnice, jer za takav zaključak nema niti jednog nedvosmislenog i sigurnog dokaza koji bi tako nešto i potvrdio. Dakle, i u ovom konkretnom slučaju u najmanju ruku postoji sumnja u pogledu daljnje sudbine navedenih ratnih zarobljenika, odnosno jesu li i oni po odvođenju iz baze izviđačke satnije ubijeni ili ne, pa se stoga i ova činjenica, primjenom načela "in dubio pro reo" ima tumačiti u korist optuženika.

Iako je tijekom dokaznog postupka proveden dokaz čitanjem zapisnika o identifikaciji mrtvih tijela, a koji su sačinjeni koncem rujna i početkom listopada 1993.godine, a gdje su identificirane žrtve koje su pronađene tijekom ove vojne akcije "Džep 93", navedene žrtve se ne mogu ni na koji način dovesti u direktnu vezu s ovom četvoricom NN zarobljenih pripadnika "vojske RSK", odnosno iz pročitanih zapisnika o identifikaciji mrtvih tijela nije na potpuno nedvosmislen i izvjestan način utvrđeno da neke od identificiranih žrtava

predstavljaju upravo ove osobe koje se navode pod točkom 1 izmijenjene optužnice i koje su se kao zarobljeni pripadnici neprijateljske vojske nalazili u bazi Izviđačke satnije.

Kako na temelju provedenih dokaza i ocjene navedenih dokaza nije s potpunom sigurnošću utvrđeno da je optuženik počinio kazneno djelo kako mu se stavlja na teret točkom 1. izmijenjene optužnice, to je stoga istog, uz primjenu načela "in dubio pro reo", valjalo osloboditi od optužbe za počinjenje kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. OKZ RH.

Iako je tijekom dokaznog postupka obrana optuženika osporavala činjenicu da su ispitani svjedoci I. H., L. B., F. D. i R. L. bili pripadnici Izviđačke satnije, a koja se tijekom akcije "Džep 93" nalazila u sastavu 9. Gardijske brigade HV-a, po ocjeni ovog vijeća na temelju dokaza koji su provedeni tijekom ovog dokaznog postupka, nedvojbeno je utvrđeno da su navedene osobe doista bile pripadnici 9. Gardijske brigade HV-a, odnosno Izviđačke satnije kojom je zapovijedao optuženi J. K. Naime, iz pročitanoj popisa pripadnika 9. Gardijske brigade HV-a, tijekom vojne akcije "Medački džep" (list 58-95) proizlazi kako su B. L. (sin J.) D. F. (sin J.), H. I. (sin Z.) i L. R. (sin B.), bili pripadnici navedene postrojbe. Isto tako, iz pročitanoj popisa pripadnika Izviđačke satnije tijekom vojne akcije "Medački džep" (list 97-98), nedvojbeno je utvrđeno kako su B. L., H. I. i L. R. bili pripadnici navedene postrojbe. Iako se u popisu pripadnika Izviđačke satnije ne navodi i svjedok F. D., iz iskaza svjedoka koji su ispitani na ove okolnosti po ocjeni ovog vijeća nedvojbeno je utvrđeno da je i F. D. tijekom ove vojne akcije bio pripadnik Izviđačke postrojbe, bez obzira što isti nije naveden u popisu pripadnika Izviđačke satnije.

Naime, svjedok F. D. u svom iskazu kategorički tvrdi kako su L. B. i on bili pripadnici Izviđačke satnije, a takve njegove navode potvrđuju i neki drugi pripadnici Izviđačke satnije kao što su L. B., J. G., T. J. i N. G.. Tako svjedok L. B. definitivno tvrdi kako dobro poznaje F. D., jer su iz istog kraja, te za njega kategorički tvrdi da je isti bio pripadnik Izviđačke satnije za vrijeme akcije "Džep 93". I svjedok J. G., vezano za ove okolnosti navodi kako poznaje F. D., te da je isti bio pripadnik 9. Gardijske brigade za vrijeme navedene vojne akcije, a čak je jedno vrijeme bio i u izviđačkoj satnji.

Ovakve navode potvrđuje i svjedok T. J., navodeći kako su i L. B. i F. D. za vrijeme navedene vojne akcije bili pripadnici izviđačke satnije, a to također u svom iskazu potvrđuje i ispitani svjedok N. G., navodeći kako i on poznaje F. D. te kako misli da je i on bio pripadnik Izviđačke satnije za vrijeme trajanja ove akcije.

Dakle, kada se imaju u vidu iskazi I. H., L. B., F. D. i R. L. u kojima oni definitivno tvrde da su bili pripadnici Izviđačke satnije kojom je zapovijedao J. K., pa kada se imaju u vidu i iskazi svjedoka J. G., T. J. i N. G., koji potvrđuju da su neki od ovih osoba doista bili pripadnici navedene postrojbe te kada se imaju u vidu podaci koji se nalaze u popisima pripadnika 9. Gardijske brigade i popisu pripadnika Izviđačke satnije, po ocjeni ovog vijeća na potpuno nedvosmislen i siguran način je utvrđeno da su I. H., L. B., F. D. i R. L. za vrijeme akcije "Džep 93" bili pripadnici Izviđačke satnije kojom je zapovijedao optuženi J. K. i koja se nalazila u sastavu 9. Gardijske brigade HV-a. Očigledno je kako je u ovom dokaznom postupku obrana optuženika osporavala ove činjenice iz razloga što se radi o svjedocima koji su tijekom ovog postupka svojim iskazima teretili optuženika za inkriminacije iz točke 2 optužnice, a za koje je optuženik i proglašen krivim, a kako bi na taj način diskreditirala ovako dane iskaze navedenih svjedoka, umanjila vjerodostojnost tako danih iskaza, a kako bi

optuženik od sebe otklonio kaznenu odgovornost za kazneno djelo opisano pod točkom 2 optužnice.

Vijeće je odbilo prijedlog branitelja optuženika da se u dopuni dokaznog postupka od MORH-a zatraži podatak kako i na koji način je I. H. evidentiran kao pripadnik 9.Gardijske brigade, odnosno Izviđačke satnije, iz razloga što se radi o prijedlogu koji odugovlači postupak. Naime, nesporno je utvrđeno kako je I. H. naveden među pripadnicima 9.Gardijske brigade, odnosno Izviđačke satnije, a što sam svjedok I. H. potvrđuje, pa stoga po ocjeni ovog vijeća nevažno je kako i na koji način je isti evidentiran kao pripadnik u navedenoj postrojbi s obzirom da je nesporno utvrđeno kako je isti bio pripadnik u navedenoj postrojbi, pa je očigledno da je ovakav prijedlog branitelja optuženika usmjeren na odugovlačenje ovog kaznenog postupka.

Vijeće je također na temelju članka 421.stavak 1. točka 2. ZKP/08, odbilo kao nevažan prijedlog branitelja optuženika da se provede ispitivanje vještaka medicinske struke na okolnost razlikovanja eksplozivnih i strijelnih rana, a vezano za medicinsku dokumentaciju koja se navodi pod brojem 37-44 optužnice, da se pregleda snimka RTV "Knin" od 20.rujna 1993.g., a koja se odnosi na smrtno stradavanje D. O., te da se u svojstvu svjedoka ispituju L. K. i Ž. L., na okolnost zarobljavanja LJ. J.. Naime, radi se o prijedlogu koji se odnosi na činjenice koje nisu bitne i važne za odlučivanje u ovom kaznenom predmetu, za inkriminacije koje se navode pod točkom 1 optužnice nebitna je okolnost razlikovanja eksplozivnih i strijelnih rana, a kako se u činjeničnom opisu optužnice ne spominju događaji koji se odnose na smrtno stradavanje D. O. te na zarobljavanje LJ. J., to ni ove činjenice nisu važne i odlučne za donošenje odluke u ovom kaznenom predmetu.

Na temelju članka 421.stavak 1. točka 1. ZKP/08, odbijen je kao nedopušten prijedlog branitelja optuženika da se na okolnosti izmijene iskaza i prilagođavanja potrebama ŽDO-a Zagreb ispituju svjedoci R. L. i I. H., te da se provedu dokazi o karakternim osobinama svjedoka I. H., R. L. i M. T.. Naime, radi se o prijedlogu koji se odnosi na činjenice koje se po zakonu ne mogu dokazivati s obzirom da su svi ovi svjedoci prilikom svakog ispitivanja bili propisno upozoreni, pa su između ostalog bili upozoreni i na posljedice davanja lažnog iskaza, isti su iskazivali tijekom rasprave, u nazočnosti stranaka, gdje su stranke mogle postavljati pitanja i u odnosu na iskaze koji su dani prethodno, tj. tijekom provođenja istrage, a sud je tijekom ovog dokaznog postupka iskaze ovih svjedoka koji su dani u jednom kontradiktornom postupku cijenio i u odnosu na njih dao svoju ocjenu. Isto tako, u kaznenom postupku se ne dokazuju i ne utvrđuju karakterne osobine svjedoka, već se njihovi iskaze od strane sudskog vijeća ocjenjuju samostalno, ali i u povezanosti s drugim provedenim dokazima i na temelju tako dane ocjene vijeće zaključuje o vjerodostojnosti i istinitosti svakog danog iskaza i tom prilikom daje i ocjenu istinitosti i uvjerljivosti navedenih iskaza.

Također je na temelju članka 421.stavak 1. točka 4. ZKP/08, odbijen kao prijedlog koji odugovlači postupak, prijedlog branitelja optuženika da se provede suočenje svjedoka L. B. sa svjedocima T. J. i N. G., svjedoka M. T. sa svjedokom A. S. i optuženim J. K., svjedoka R. L. s optuženikom J. K., svjedoka I. H. s optuženikom J. K. te svjedoka I. J. i M. T. sa svjedokom I. H., a na okolnosti koje su predložene po branitelju optuženika na pripremnom ročištu koje je održano dana 17.travnja 2013.g.

Naime, već iz samog sadržaja prijedloga branitelja optuženika proizlazi kako je ovaj dokazni prijedlog, tj. prijedlog za suočenje podnesen vezano za ocjenu vjerodostojnosti, istinitosti i uvjerljivosti iskaza svjedoka L. B., R. L., M. T. i I. H., a o kojim iskazima će

vijeće ionako donijeti svoju ocjenu tijekom analize cjelokupno provedenog dokaznog postupka, te će te iskaze, kako zasebno, tako i u vezi s drugim iskazima svjedoka te drugim provedenim dokazima cijeliti i o njima donijeti svoju ocjenu.

Isto tako na temelju članka 421.stavak 1. točka 3.ZKP/08, odbijen je prijedlog branitelja optuženika da se u dopuni dokaznog postupka ispita svjedok M. T. kao neprikladan. Naime, svjedok je ispitan tijekom ovog dokaznog postupka na okolnosti svojih saznanja u odnosu na relevantne činjenice, a s obzirom da se radi o svjedoku koji živi na teritoriju Republike Francuske, a poziv za raspravu koja je održana dana 25.travanja 2016.g. je vraćen uz napomenu dostavljača kako je nepoznat na navedenoj adresi, to je očigledno da se radi o dokaznom prijedlogu koji se u ovom trenutku ne može provesti, odnosno da bi se isti proveo to bi se moglo učiniti samo s velikim poteškoćama, pa se stoga radi o tzv. "neprikladnom" prijedlogu.

Stoga je odlučeno kao u izreci ove presude.

U Zagrebu, 10.listopada 2016. godine

ZAPISNIČAR:
Katarina Krznarić v.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA:
Ratko Ščekić v.r.

UPUTA O PRAVU NA ŽALBU

Protiv ove presude stranke imaju pravo podnijeti žalbu u roku od 15 dana (petnaest dana), računajući od dana dostave pisanog otpravka. Žalba se podnosi u pisanom obliku u 4 (četiri) jednaka primjerka, neposredno ili preporučenom pošiljkom, putem ovoga suda, a o njoj odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske kao sud drugoga stupnja.

DNA:

...

Za točnost otpravka – ovlašteni službenik:
Lela Perasović